

Rozšířené letní čtení

Chlumecké časopis chlumeckého regionu listy

ročník XXXIX ♦ Chlumeck nad Cidlinou dne 25. 6. 2009 ♦ cena 14 Kč

6

VÍTÁNÍ OBČÁNKŮ V CHLUMCI N. C.

fotografie k článku na straně 6 - autor Antonín Fibigr

SLOVO STAROSTY

Milí čtenáři,

červen je měsíc na zlomu léta a čas příprav na dovolené a na prázdniny žáků a studentů. Také je to doba sušení posekané trávy v mnohých chlumeckých zahradách i na veřejných plochách.

Náš technický odbor má starosti se sekáním trávy na desítkách hektarů opravdu pozhledně a nyní vyčerpáváme celkovou kapacitu jeho zaměstnanců především na úpravu městské zeleně. Zatím je totiž červen bohatý na srážky a tráva skutečně „roste jako z vody“. Správa a údržba Královéhradeckého kraje tím pádem také vede opakované spory se starosty obcí a s veřejností o to, že nestihá posekat příkopy podél svých krajských komunikací druhých a třetích tříd, kterých je něco přes 3.500 kilometrů. Tuto délku musíme vynásobit dvěma, protože komunikace má samozřejmě dva okraje. K tomu má krajská správa smluvně v péči stovky kilometrů komunikací první třídy. A všechno stojí peníze, když přitom rozpočty obcí ani krajů nejsou bezedné. Všichni bychom měli ale jezdit tak, abychom v někde nepřehledných a vysokou trávou zarostlých úsecích nezpůsobili nějaký karambol.

Zatím ostražitě sledujeme vývoj ekonomické krize a skutečně již zaznamenáváme propad do příjmů města od fyzických a právnických osob. Nikdo nedokáže odhadnout, jak se situace vyvine v druhé polovině roku, ale prognózy odborníků i naší nové vlády nejsou dobré. V polovině května jsem na celostátní konferenci měst a obcí České republiky, která se konala v Karlových Varech, důrazně za menší města jako předseda obcí tzv. II. typu požadoval po panu ministru financí Janotovi, aby byl účelově navýšen státní rozpočet nejprve o jednu miliardu korun na dofinancování výkonu státní správy, na což proklamovaným slibem před více než tisíci starosty přistoupil, a tím se naše několikaletá úporná snaha dočkala snad spravedlnosti. Současně žádáme usnesením sněmu vládu ČR o navýšení rozpočtu pro obce od dvou do dvanácti tisíc obyvatel v oblasti přerozdělování rozpočtového určení daní o cca 850 milionů korun. Právě tato obce jsou totiž přirozenými spádovými

mi centry venkova, Chlumeck nad Cidlinou nevyjímaje. Právě tato města se starají do slova a do písmene o udržení životní úrovně nejen obyvatel svých, ale i obyvatel dalších spádových vesnic. Přitom tato města mají nepochopitelně od státu na jednotkového obyvatele nejméně, méně než okolní malé vesnice a méně než větší okresní města, o ještě větších městech až po Prahu ani nemluvě. V období nastávající a tolik skloňované krize by se mohlo stát, že by menší města musela v rozpočtech šetřit a začít omezovat provoz divadel, kin, knihoven, sportovišť, hasičského záchranného sboru, uměleckých škol i tradičních kulturních akcí nebo omezit výdaje do sociální sítě na terénní služby. Potom na venkově prohraje všichni. S panem premiérem Fišerem a s panem ministrem financí o této svízelné situaci chceme ještě o prázdninách hovořit a prosadit si spravedlnost.

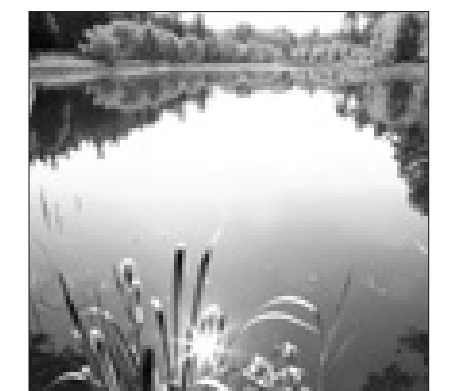
V tomto čísle najdete i několik fotografií, svědčících o tom, jak nemožně vandalsky se chovají naši někteří občánkové, jako by ani nebyli lidmi, ale něčím o hodně primitivnějším. Asi bude záhodno občas tuto „statečnou činnost“ některých mizerů v našem periodiku zveřejnit.

Naopak velmi oceňuji fakt, že nám některé dobře prosperující firmy svým rozvojem vylepšují vzhled města. Například firma Bikes Crown na své náklady vybudovala v Lipkách 34 nových pěkných automobilových stání tak citlivě, že není omezována doprava a přitom byly zachráněny i vzrostlé stromy. Tatáž firma zbořila i jeden z „vrhů města“ - polorozpadlý mlýn v ulici Zapečská, dojde po dohodě o směně pozemků s městem o rozšíření vozovky a brzy vyroste nová moderní budova velkokapacitního skladu. No, a s tím třeba zase vznikne pár dalších a dnes tolik potřebných pracovních míst. Takže gratuluji.

Město by rádo vybudovalo ještě další hřiště, a to v prostoru u rostoucího Občanského centra, jako další zázemí pro volnočasové aktivity mládeže, v Slavičkově ulici. Ovšem za podmínky, že se nám podaří získat zajímavý grant, o který jsme požádali.

Také smutná a bolestná událost by se měla zveřejnit. Jak téměř všichni víte, opustil nás navždy jeden vynikající člověk, pan Mgr. Jiří Veselý. Pro své nejbližší, pro své žáky, pro své kamarády a také pro město Chlumeck nad Cidlinou z pozice radního udělal moc a moc. Bude nám navždy chybět, ale jistě zůstane v našich srdcích. A jestli je nad námi nebe a další pokračování života v něm, a já věřím, že je, Jirka bude i nadále dalším patronem našeho městečka a přimlouvat se za nás.

Toto prázdninové vydání Chlumeckých listů by mohlo vyjít výjimečně v rozšířeném vydání, aby bylo pěkně v teple co číst. Článků je totiž dost a je zapotřebí je zveřejnit. Mohou však přijít i období, díky výše citované hospodářské krizi, která se nevyhne ani rozpočtu Města Chlumeck nad Cidlinou, kdy naopak budeme muset (ale vůbec bych to nechtěl) šetřit i zde. Věřím však, že naše periodikum je natolik oblíbené a proti naprosté většině měst svým obsahem výjimečné, že se tak nestane. S příspěvky je to jako se vším: někdo má rád rubriku tuto, někdo jinou, ale každý si tu něco pro sebe najde. Je to fakt, protože naše Chlumecké listy se vždy téměř všechny vyprodají, a to je přece důkaz nad důkazy. A je to především díky práci naší obětavé redakční rady. Moc vám, její vážení členové, za vaši náročnou práci děkuji a přeji hezké léto.

Totéž úplně všem lidem na Chlumecku za následujících nutných podmínek: adrenalináři to nebudou o dovolené a o prázdninách přehánět, na silnicích budete dodržovat rychlost, nebudete se hádat a podvádět, prát se a jinak hazardovat se zdravím. Potom po prázdninách zase bez obav ahoj!

Ing. Miroslav Uchytel
starosta města

Poděkování Svazu mažoretek ČR

Vážený pane starosto.

Dovolte nám vyjádřit slova díky za krásné přijetí ve Vašem městě v rámci Národního šampionátu mažoretek ČR. Vedoucí i děti byli velmi spokojeni a my Vám děkujeme za Vaši snahu, pomoc při konání této celostátní akce.

Slova díky patří všem pořadatelům ve Vašem městě. Přejeme Vám krásné dny a těšíme se na další spolupráci.

S pozdravem za všechny členy prezidia SMČR

Tomáš Stavěl - prezident Svazu mažoretek ČR

ZASEDÁNÍ ZASTUPITELSTVA A RADY MĚSTA

VÝPIS Z USNESENÍ 65. ZASEDÁNÍ RADY MĚSTA konaného dne 18. 5. 2009

Rada města:

- **Schvaluje** přijetí darů pro ZŠ Chlumec nad Cidlinou v souvislosti s pořádáním dětského dne dle předloženého materiálu.
- **Schvaluje** přijetí daru pro MŠ U Zámku Chlumec nad Cidlinou dle předloženého materiálu.
- **Schvaluje** předložené kalkulace tepelné energie DPS Palackého č.p. 302/III a 310/III za období V/2008 až IV/2009.
- **Schvaluje** jako dodavatele akce „Oprava hřbitovní kaple“ firmu JOKAS s.r.o., Bydžovská Lhotka 46, 504 01 Nový Bydžov, IČ: 25930168.
- **Schvaluje** zveřejnění záměru pronájmu části pozemku p.č. 373/59 o výměře 375 m² za účelem výstavby dětského hřiště v k.ú. Chlumec nad Cidlinou.
- **Doporučuje** zastupitelstvu ke schválení koupi parcel dle PK č. 1297/11 a 294/3 a parcely dle KN 1323/11 v k.ú. Chlumec nad Cidlinou za úřední cenu.
- **Doporučuje** zastupitelstvu ke schválení těžbu šterkopisků v DP Štít I v k.ú. Pamětník.
- **Schvaluje** pronájem části stp. č. 689 o výměře 16 m² v k.ú. Chlumec nad Cidlinou ***** na dobu neurčitou s tříměsíční výpovědní lhůtou za 5,- Kč/m²/rok.
- **Schvaluje** pronájem části stp. č. 689 o výměře 16 m² v k.ú. Chlumec nad Cidlinou ***** na dobu neurčitou

s tříměsíční výpovědní lhůtou za 5,- Kč/m²/rok.

- **Schvaluje** záměr pronájmu části stp. 937 o výměře 9 m² v k.ú. Chlumec nad Cidlinou a **ukládá** odboru správy majetku a investic záměr pronájmu zveřejnit.
- **Schvaluje** uzavření Smlouvy o uzavření budoucí smlouvy o zřízení věcného břemene mezi městem Chlumec nad Cidlinou a ČEZ Distribucí, a.s. Děčín (IV-12-2005410/VB/3 Chlumec nad Cidlinou, Kufa, Alejská, p.č.v. 667/9-KNN).
- **Schvaluje** převod členských práv a povinností (uzavření nájemní smlouvy) k bytu č. 5 v domě č.p. 789/IV v Družstevní ulici.
- **Bere na vědomí** materiál předložený Ing. arch. Zimou ve věci oprav ZUŠ Chlumec nad Cidlinou.
- **Bere na vědomí** zápis č. 3 z kontrolního dne stavby a koordinátora BOZP na staveništi (příjezdová komunikace k Chlumecké průmyslové zóně).
- **Ukládá** tajemníkovi předložit porovnání obchodních podmínek stávajícího pojištění mateřských škol s konkurenční nabídkou.
- **Schvaluje** s platností od 1. 1. 2010 částku 500,- Kč jako úhradu nákladů za uzavření manželství mimo úředně určenou místnost. Tato částka bude uhrazena snoubenci při jejich podání žádosti o uzavření sňatku.
- **Schvaluje** inzerce kempu na koupališti v Chlumci nad Cidlinou na internetovém portálu www.dokempu.cz v ceně 900,- Kč/rok.

- **Ukládá** vedoucí Klicperova domu předložit do příští rady opravený materiál (bilance Klicperova domu - duben 2009).

VÝPIS Z USNESENÍ 66. ZASEDÁNÍ RADY MĚSTA konaného dne 1. 6. 2009

Rada města:

- **Ukládá** předložit návrh pomoci technických služeb při údržbě zámeckého parku.
- **Ukládá** vedoucímu technických služeb prověřit možnost navýšení kapacity venkovního posezení v restauraci na koupališti.
- **Ukládá** městské policii prošetřit parkování na pravém břehu Nábr. Julia Fučíka.
- **Schvaluje** doplnění odpisového plánu MŠ U Zámku dle předloženého návrhu.
- **Schvaluje** vyřazení a likvidaci hmotného majetku dle podkladů příspěvkové organizace Základní školy v Chlumci nad Cidlinou, MŠ U Zámku v Chlumci nad Cidlinou a Školní jídelny v Chlumci nad Cidlinou za spolupráce s TSBH a v souladu se zákonem o odpadech.
- **Bere na vědomí** zápis č. 4 z kontrolního dne stavby a koordinátora BOZP na staveništi (příjezdová komunikace k Chlumecké průmyslové zóně).
- **Bere na vědomí** informaci o nutném navýšení ceny na akci „Místní příjezdová komunikace k průmyslové zóně v Chlumci nad Cidlinou“ - překládka telefonního kabelu.

- **Schvaluje** uvolnění částky do 40.000,- Kč včetně DPH na dofinancování zpevnění plochy mezi 2. a 3. řadou garáží v ulici Vrchlického. **Ukládá** odboru správy majetku a investic předložit návrh zpevnění plochy mezi garážemi.
- **Doporučuje** zastupitelstvu ke schválení záměr koupě parcely p.p.č. 1302/31 v k.ú. Chlumec nad Cidlinou za úřední cenu a **ukládá** odboru správy majetku a investic toto s vlastníky parcely projednat.
- **Schvaluje** zadání zpracování studie ulice Na Františku (přehled dotčených pozemků, záborový elaborát včetně geodetického zaměření) firmě M.I.S. a.s. Pardubice.
- **Schvaluje** záměr pronájmu části stp.č. 938 o výměře 9 m² v k.ú. Chlumec nad Cidlinou na základě žádosti a **ukládá** odboru správy majetku a investic záměr zveřejnit.
- **Doporučuje** zastupitelstvu ke schválení záměr bezúplatného převodu pozemků pod chodníky včetně zeleného pásu v ul. 9. května na město Chlumec nad Cidlinou.
- **Schvaluje** ukončení nájemního vztahu na pozemkovou parcelu 890/74 v k.ú. Chlumec nad Cidlinou k 28. 4. 2009 dle nájemné smlouvy uzavřené dne 15. 3. 2007.
- **Ukládá** předložit zprávu o tom, že byly v ZUŠ odstraněny závady z hlediska požární bezpečnosti.
- **Schvaluje** jako dodavatele projektové dokumentace rekonstrukce sociálního zařízení včetně využitelnosti prostoru v ZUŠ Chlumec n. C. (nádvoří, půdní prostor, popř. další učebny) PK Ing. arch. Jan Zima a **ukládá** bytovému hospodářství v této věci jednat.
- **Ukládá** prošetřit nájemní vztah v ZUŠ Chlumec nad Cidlinou.
- **Ukládá** tajemníkovi předložit podrobnější informace k žádosti firmy VHV SPEED, spol. s r.o. ve spolupráci se ředitelkou základní školy.
- **Schvaluje** poskytnutí příspěvku ve výši 1.500,- Kč PS Tábořík.
- **Nedoporučuje** zastupitelstvu zařadit žádost o zhotovení kanalizace, veřejného osvětlení a opravy příjezdové komunikace (odbočka z Palackého ulice) do rozpočtu roku 2010.
- **Bere na vědomí** dopis obyvatel lokality na Františku s tím, že v této věci se dále jedná.

- **Ukládá** bytovému hospodářství zadat prohlídku komínové vložky v domě č.p. 320/IV (byt č. 9) odborné komínické firmě s tím, že radě bude předloženo písemné vyjádření včetně navrženého řešení v souladu s ČSN 73 42 01.
- **Ukládá** vedoucímu oddělení investičního rozvoje připravit žádost o dotaci na případnou 3. výzvu z ROP Severovýchod NUTS II na celkovou revitalizaci parku u Nejsv. Trojice na příští rok.
- **Bere na vědomí** zápis č. 18 z jednání investiční komise.
- **Bere na vědomí** zápis č. 18 z jednání bytové komise.
- **Bere na vědomí** bilanci Klicperova domu za duben 2009.
- **Bere na vědomí** dopis SMS ČR (sdružení místních samospráv) a **nedoporučuje** zastupitelstvu ke schválení vstup města Chlumec nad Cidlinou do této organizace
- **Bere na vědomí** dopis Finančního úřadu Hradec Králové (zajištění provozu pracoviště v Chlumci nad Cidlinou).
- **Ukládá** vedoucímu technických služeb předložit návrh rozšíření stávajících plakátovacích ploch ve městě + návrh na instalaci dalších ploch v nových lokalitách s tím, že k vlastní realizaci by došlo na podzim letošního roku.
- **Doporučuje** MŠ Beruška zachovat stávající pojištění odpovědnosti za škodu u pojišťovny Kooperativa a uzavřít ještě pojistnou smlouvu s pojišťovnou Allianz.
- **Doporučuje** MŠ U Zámku při uzavírání nové pojistné smlouvy dbát na to, aby byla dostatečně kryta odpovědnost mateřské školy za případně způsobenou škodu jak na zdraví tak na majetku a navíc **doporučuje** uzavřít pojistnou smlouvu s pojišťovnou Allianz.
- **Schvaluje** firmu Bezva NET s.r.o. Chlumec nad Cidlinou jako dodavatele upgradu místa Czech Pointu.
- **Nereflektuje** na nabídku firmy M-TERNA Communications a.s. (spolupráce v oblasti plateb SMS).
- **Neschvaluje** úhradu plateb za připojení na internet v místnosti Osadního výboru Pamětník.
- **Ukládá** správnímu odboru jednat ve věci opravy pomníku v Pamětní-

ku (pokusit se získat na tuto akci dotaci).

VÝPIS Z USNESENÍ 67. MIMOŘÁDNÉHO ZASEDÁNÍ RADY MĚSTA konaného dne 3. 6. 2009

Rada města:

- **Schvaluje** uzavření nájemní smlouvy mezi městem Chlumec nad Cidlinou a Společnou CIDLINOU, o.s. na část pozemku p.č. 373/59 v k.ú. Chlumec nad Cidlinou za účelem výstavby dětského hřiště.
- **Schvaluje** vícepráce vzniklé v rámci akce „Místní příjezdová komunikace k průmyslové zóně v Chlumci nad Cidlinou“ - překládka telefonního kabelu ve výši 55.123,- Kč bez DPH.

VÝPIS Z USNESENÍ 26. ZASEDÁNÍ ZASTUPITELSTVA MĚSTA konaného dne 3. 6. 2009

Zastupitelstvo města:

- **Schvaluje** Dohodu o partnerství uzavřenou mezi Společnou CIDLINOU, o.s. a městem Chlumec nad Cidlinou pro účely realizace projektu „Dětem pro radost“ - dětské hřiště.
- **Nemá námítky** k těžbě šterkopisků v DP Štít I v k.ú. Pamětník.
- **Neschvaluje** záměr prodeje pozemků dle PK 940, PK 941, část PK 830, část PK 1414/4 (vše součást části parcely dle KN 940/1), část KN 830/1 a část KN 1414/4, vše v k.ú. Chlumec nad Cidlinou.
- **Schvaluje** koupi parcel dle PK 1297/11 a 1294/3 a dále parcely dle KN 1323/11, vše v k.ú. Chlumec nad Cidlinou, za úřední cenu 96,73 Kč/m².
- **Neschvaluje** zařazení vybudování veřejného osvětlení, kanalizace a generální rekonstrukce příjezdové komunikace (odbočka z Palackého ulice) do rozpočtu roku 2010.
- **Bere na vědomí** dopis obyvatel lokality na Františku a **ukládá** místostarostovi sdělit jim, že se v této věci dále jedná - bylo schváleno zadání zpracování studie ulice na Františku (přehled dotčených pozemků, záborový elaborát včetně geodetického zaměření).

- **Schvaluje** v případě získání dotace nákup velkokapacitního stanu o rozměrech 10x15 m s tím, že finanční spoluúčast města Chlumec nad Cidlinou bude ve výši 10 %.
- **Schvaluje** v případě získání dotace nákup laviček do ceny 100.000,- Kč včetně DPH s tím, že finanční spoluúčast města Chlumec nad Cidlinou bude ve výši 10 %.
- **Neschvaluje** vstup města Chlumec nad Cidlinou do SMS ČR (sdružení místních samospráv).
- **Ukládá** finančnímu výboru zabývat se možností zvýšení koeficientu daně z nemovitostí pro rok 2010.
- **Ukládá** odboru správy majetku a investic jednat s druhou smluvní stranou ve věci realizace stavby v proluce na náměstí na st.p.č. 172, 174/2, p.p.č. 14/1 v k.ú. Chlumec nad Cidlinou.
- **Ukládá** starostovi jednat s Krajským úřadem KHK ve věci možnosti zřízení přechodu pro chodce u autobusové zastávky v Lučicích na náklady kraje.

Jana Tučková, sekretariát starosty
 ***** skrytá informace dle zákona číslo 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů

Vítání občánků v Chlumci nad Cidlinou

V sobotu dne 30. května 2009 jsme měli možnost přivítat naše nejmenší občánky v oranžerii zámku Karlova koruna. Z pozvaných 23 miminek, která se narodila v období měsíců prosinec 2008 až březen 2009 do rodin bydlících v Chlumci nad Cidlinou, se tohoto slavnostního setkání zúčastnilo 9 holčiček a 11 chlapečků se svými rodiči.

Naše nejmenší občánky s jejich rodiči, prarodiči a dalšími členy rodiny přivítal v krásném prostředí zámecké oranžerie starosta města Ing. Miroslav Uchytíl. Za doprovodu paní ředitelky Málkové a paní učitelky Kholové vystoupily s pěkně připraveným programem,

který zaujal i ty nejmenší občánky, děti z Mateřské školy BERUŠKA. Na závěr svého vystoupení obdarovaly přítomná miminka malým vlastnoručně vyrobeným dárkem.

Rodiče dětí obdrželi od města peněžitý dárek ve výši 1.000,- Kč formou založeného spoření u Komerční banky a malou plyšovou berušku. Rodiče se zapisovali do pamětní knihy města a tradicí se již stalo fotografování dětí v kolébce.

Všem malým občánkům přejeme hodně zdraví a aby vyrůstali ve spokojené rodině.

Dana Dědková
správní odbor

Významný chlumecký rodák JAROSLAV GOLL

JAROSLAV GOLL - český historik, profesor Karlovy univerzity, zakladatel pozitivistické školy české historické vědy. Narodil se 11. července 1846 v Chlumci nad Cidlinou, jako syn lékaře MUDr. Adolfa Golla. Rodina se brzy přestěhovala do Hradce Králové a pak do Mladé Boleslavi. Jaroslav v roce 1870 promoval na doktora filozofie. Roku 1885 byl jmenován profesorem na Karlově univerzitě.

Zabýval se zejména dějinami Jednoty bratrské (Jednota bratrská v 15. století, Chelčický a Jednota v 15. století) a dějinami česko-polských vztahů. Podílel se na důkazu nepravosti Rukopisů.

Poslední léta života prožil v ústraní, odcizen době, která ho nechápala a pro níž těžko hledal pochopení i on sám. Teprve dnešní doba Jaroslava Golla spravedlivě ocenila.

Zemřel 8. července 1929 ve věku 83 let. Chlumečtí se ke svému rodákovi přihlásili s porozuměním a úctou odhalením pamětní desky na domě v dnešní ulici Boženy Němcové, kde se narodil. Gollovo dílo bylo oceněno mnoha významnými osobnostmi.

Od úmrtí pana profesora A. Golla uplyne 80 let.

AV

Inzerce

Návštěva Klicperova domu

Vážení,
my z Hradce Králové, Přelouče a Prahy vám závidíme Klicperův dům. Vysvětlím: Před časem jsme se ženou v jednom z pražských divadel viděli představení Cyrana z Bergeracu v podání mladého, tehdy ještě amatérského souboru. Byli jsme tak nadšení, že jsme od té doby pátrali, zda se tento soubor ještě někde neobjeví. A objevil se, resp. našli jsme toto představení v nabídce Klicperova domu v Chlumci nad Cidlinou dne 27. března 2009. Uspořádali jsme výpravu, na kterou jsme vzali kromě kamarádů i příbuzné: dědečka s babičkou z Přelouče, další babičku, tetu a neteř z Prahy a kamarády z Hradce Králové... Přesvědčili jsme je, že to se zkrátka musí vidět. Když jsme všechny takto „zblbli“, koupili lístky a mířili několika auty do Chlumce, začali jsme být trochu nejisti. Což o to, my bychom o to představení stáli, i kdyby se odehrálo třeba v tělocvičně, ale co ti naši příbuzní? Slíbili jsme jim „divadlo“ a oni tedy jeli s námi „do divadla“. A teď, co nás v tom Chlumci čeká? Nebudeme v našich hodožových šatech trochu mimo a nedostaneme od babiček vynadáno, co jsme to spískali?

Klicperův dům jsme našli, zaparkovali, vešli a žasli. Všichni jsme z větších měst, než je Chlumec, ale takové divadlo nikdo z nás „doma“ nemá. Interiér je krásný, noblesní a přitom útulný. Navíc vše dokonale fungovalo: pokladna, šatna,

občerstvení, toalety, všude příjemný a usměvavý personál, čisto a vřídno. I když bylo plno, nikde žádné zmatky a nervozita. V hledišti jsme mohli ocenit dostatek prostoru, pohodlí, výbornou akustiku. Představení bylo úžasné, kdo jej viděl, dá mi za pravdu a ví, o čem mluvím. Skutečně ten večer neměl jedinou chybu a nebyla to náhoda. Výborní a nadšení herci se s panem rytířem Cyranem dostavili do města, které si umí vážit svých tradic a vybudovalo si k jejich uctění krásné místo. No a o to se zase stará jedna šikovná paní (řečeno slovy populárního TV pořadu). S krásnou a šarmantní paní Marcelou Přerovskou, „odpovědnou vedoucí“, nás seznámili naši chlumečtí kamarádi. Viděli jsme ji pak už jenom zpovzdálí, protože během toho večera stíhala vítat hosty, řešit něco organizačního se souborem, kontrolovat zázemí a na závěr při děrovače předávat květiny. Vše s grácií, úsměvem a vtipem. Vlastně přejí i hercům, že odehráli své představení v tak příjemné atmosféře a tím se večer stal dokonalým.

Jsmo moc rádi, že jsme si toto vše nenechali ujít a těšíme se na příště. Tímto děkujeme za celou naši výpravu hereckému souboru, okouzlující paní Přerovské a zdravíme i všechny ostatní, kterým tyto díky patří.

Ivan a Hana Dubcovi
V Hradci Králové 4. 6. 2009

Poděkování obvodnímu oddělení Policie ČR v Chlumci n. C.

Když jsem na přelomu roku přijel prvním ranním vlakem z Hradce Králové do Chlumce n. C. a ve vlaku mi z kapsy vypadl mobilní telefon, nedoufal jsem, že se s ním někdy ještě uvidím. Shodou náhod jsem vypátral nálezce telefonu, ten ovšem zůstal v anonymitě. Měl zřejmě důvod, protože se z něj nakonec vyklubal nálezce nepoctivý. Po kontaktování a nabídce nálezného souhlasil s navrácením telefonu. Ovšem po několika dnech nález telefonu zapřel. Jeho drzost mě přivedla až na chlumeckou pobočku Policie ČR, které jsem svou příhodu nahlásil. I když jsem už v nalezení telefonu nedoufal, chtěl jsem alespoň díky PČR znemožnit mo-

bil k dalšímu použití nepoctivým nálezcem. Mobil v hodnotě několika tisíc korun nemůže být pro orgány PČR žádným „soustem“ a případ zadržování cizí věci se odloží, myslím si. Jaké bylo moje překvapení po více než čtyřech měsících od ztráty, když jsem byl zavolan na místní oddělení, že si můžu svůj telefon vyzvednout.

Touto cestou bych tedy chtěl poděkovat orgánům PČR a zejména místním příslušníkům za jejich každodenní důslednou práci, o které by měla vědět širší veřejnost.

V. Mrázek

SOS poradna

Zajišťování náhradních dílů po uplynutí záruky

Odpověď tentokrát spotřebitele příliš nepotěší, protože žádný zákon neukládá výrobcí, dovozci ani prodejci zajiš-

ťovat náhradní díly po uplynutí záruční doby. Spotřebitelé - hlavně ti starší - totiž pamatují doby, kdy na veškeré výrobky musely být zajišťovány náhradní díly po dobu 10 let po ukončení výroby nebo dovozu. Nyní se dívá a zlobí, že tomu tak již není a že jejich relativně nový výrobek - tedy teoreticky třeba pouze 2 a půl roku starý nelze opravit z důvodu nedostatku náhradních dílů a nikde nemají dovolání, ale bohužel taková je skutečnost.

Stačí si ovšem vzpomenout, jaký byl sortiment tehdy, jak dlouho se vyráběl stále stejný výrobek, a tudíž nebyl problém díly takto zajišťovat. Doba se však podstatně změnila, dnes je výběr zboží nesrovnatelně větší a při tempu, kterým jde technika dopředu, výrobky technicky i morálně stárnou podstatně rychleji, takže udržovat ve skladech díly po tak dlouhou dobu by nebylo ani ekonomické. Navíc celosvětový trend je takový, aby se spíše kupovaly nové výrobky, než opravovaly ty staré. K tomu přispívá i zlevňování nových výrobků a na druhé straně růst cen náhradních dílů a tedy i oprav.

NÁHRADA NÁKLADŮ

Často koupíme výrobek mimo své bydliště a v případě reklamace zjistíme, že v nejbližším okolí není potřebný servis a výrobek tedy musíme reklamovat u prodejce, což znamená cestu do jiného, mnohdy vzdáleného místa. V tomto případě je dobré vědět, že můžeme od prodejce požadovat náhradu nákladů spojených s reklamací, tedy cestovné nebo poštovné v případě, že věc posíláme poštou. Samozřejmě po předložení potřebných dokladů, tedy jízdenky nebo podacího lístku od doporučeného dopisu nebo balíčku. Přesto se vyplatí kupovat zvláště rozměrnější výrobky co nejbližší svému bydlišti.

Situace je o něco jednodušší, pokud koupíme výrobek u prodejce, který má více prodejen se stejným sortimentem. Potom je totiž povinen naši reklamaci přijmout v kterékoliv ze svých prodejen. Příklad - koupíme-li určitou věc v Tesco v Praze, můžeme ho bez problémů reklamovat v Tesco v Hradci Králové. Neplatí to samozřejmě pouze v případě marketů, ale i u soukromých prodejců, kteří mají více prodejen.

Nárok na náhradu nákladů však nevzniká v případě, že věc, koupenou prostřednictvím internetu a jiných prostřed-

ků komunikace na dálku, vracíme bez udání důvodů, protože v tomto případě se nejedná o reklamaci, ale pouze o naše rozhodnutí. Jestliže si vše rozmyslíme ještě před dodáním věci a objednanou zásilku od pošty nepřevzeme, můžeme od nás prodejce úhradu poštovného požadovat.

Náhrada nákladů při jízdě autem

Jak jsme si už řekli, můžeme od prodejce požadovat proplacení jízdenky v případě, že z důvodu vyřízení reklamace musíme s výrobkem cestovat mimo své bydliště, případně poštovného, pokud posíláme reklamaci poštou. Samozřejmě nás nikdo nemůže nutit, abychom vlakem nebo autobusem vezli na reklamaci televizor nebo pračku, a musíme tudíž použít vlastní vozidlo. V tomto případě můžeme od prodejce požadovat náhradu nákladů podle platných předpisů, což bývá ve výši cca 4,- Kč za každý ujetý km na opotřebením vozidla plus skutečná spotřeba benzínu podle velkého technického průkazu. Obě tyto částky se tedy sečtou, takže konečná částka vychází u běžného osobního automobilu na 6-7,- Kč /km. Spotřebu benzínu jsme povinni doložit okopírovanou příslušnou stranou velkého technického průkazu našeho vozidla. Samozřejmě tento způsob můžeme použít v odůvodněných případech a je jasné, že prodejce není povinen proplatit jízdu vozem při reklamaci například svetru. V případech velmi rozměrných předmětů, jako jsou například plazmové televizory, krbová kamna, bojler a podobně může částka za dopravu dosáhnout mnoha set Kč, protože je neodvezeme ani běžným osobním vozem, ale je nutné objednat přepravní službu. Tuto skutečnost je vhodné oznámit prodejci předem, protože je možné, že když si vše spočítá, zajistí dopravu sám, což bude pro nás výhodnější.

Josef Černý

koordinátor Sdružení obrany spotřebitelů

**Hledáme všechny,
kteří se chtějí stát součástí týmu dobrovolníků
Občanského sdružení Podzámčí, možná že i právě Vás:**

**„Dobrovolníkem může být každý,
ať je jeho profese jakákoli“**

Požadujeme:

- ochotu pomáhat druhým
- spolehlivost a zodpovědnost
- jednání
- schopnost empatie

Nabízíme:

- profesionální přístup
- možnost seberealizace
- cenné pracovní zkušenosti v oblasti sociálních služeb
- možnost získání certifikátu dobrovolníka

**Více informací Vám poskytne
na tel.: 604 240 344 Ing. Daniela Lusková**

(www.podzamci.cz)

Občanské sdružení Podzámčí
pořádá

**Kurz základní služby
osobního počítače**

Začátek v září

Výuka v PC učebně základní školy
v odpoledních hodinách
Lektor Bc. Lukáš Sirůček

Kurz s doplatkem 350,- Kč

Předběžné přihlášky
u Daniely Luskové, tel. 604 240 344
v podvečerních hodinách

Kurz je spolufinancován
městem Chlumec n. C.

CHLUMECKÝ KULTURNÍ KALENDÁŘ

Klicperův dům - rezervace vstupenek
na tel.: 495 433 140, 602 717 410

ČERVENEC 2009

Klicperův dům - rezervace vstupenek
e-mail: klicperuvdum@chlumecnc.cz

Předprodej vstupenek každý čtvrtek v době od 15.00 do 18.00 hod. nebo před každým představením dle programu

Klicperův dům

3. července **Víno roku**

kino - komedie USA
19.00 hod. Skutečný příběh o lásce, vítězství a kvašení. Do dějin lidstva se zapsala řada událostí, v nichž Amerika prokázala světu své kvality: procházka Neila Armstronga po Měsíci či vítězství amerických hokejistů proti Sovětskému svazu na olympiádě v r. 1980. V roce 1976 vyvolala ve vinařských kruzích malá americká vinice rozruch tím, že při slepé ochutnávce vín porazila vyhlášená vína francouzská a definitivně tak zapsala Kalifornii do mapy vinařského světa.

Hrají: Bill Pullman, Alan Rickman, Chris Pine, Freddy Rodriguez, Rachael Taylor
110 min. Vstupné: 70,- Kč mládeži od 15 let
titulky přístupný

4. července **Andělé a démoni**

kino - drama USA
19.00 hod. Jaký děsivý objev by přiměl Vatikán, aby se obrátil s žádostí o pomoc na Roberta Langdona, který rozluštil nejkontroverznější šifru v dějinách? Tým, jenž stál u zrodu celosvětového fenoménu Šifra mistra Leonarda, se vrací se svým napjatě očekávaným filmem Andělé a démoni.

Hrají: Tom Hanks, Ewan McGregor, Ayelet Zurer, Pierfrancesco Favino, Nikolaj Lie Kaas
140 min. Vstupné: 70,- Kč mládeži od 12 let
titulky přístupný

5. července **Znovu 17**

kino - komedie USA
neděle 19.00 hod. Těsně před maturitou v roce 1989 je Mike hvězdou basketbalového týmu a čeká ho skvělá budoucnost. Ve chvíli, kdy se dozví, že se svou přítelkyní čeká dítě, se však tohle vše rozhodne zahodit a zvolí rodinný život.
Hrají: Zac Efron, Matthew Perry, Leslie Mann, Thomas Lennon, Michelle Trachtenberg
96 min. Vstupné: 70,- Kč mládeži od 12 let
titulky přístupný

Hudební klub - Říhův dům

3. července **Summer hits**

pátek 21.00 hod.

10. července **MOGUL + SCELET**

pátek 21.00 hod. letní parket za Říháčem

17. července **Summer hits**

pátek 21.00 hod.

24. července **Summer hits**

pátek 21.00 hod.

31. července **Summer hits**

pátek 21.00 hod.

Marcela Přerovská

Upozornění pro návštěvníky
Klicperova domu

V době od 7. července 2009 do 12. srpna 2009 bude probíhat **technická odstávka**.

Předprodej vstupenek bude opětovně zahájen 13. srpna 2009 v pokladně Klicperova domu v době od 15.00-18.00 hod. a bude pokračovat každý čtvrtek.

Provoz Klicperova domu bude zahájen filmovým představením „Koralína a svět za tajnými dveřmi“ dne 19. srpna 2009 v 19.00 hod.

Marcela Přerovská
MěKS Klicperův dům

Výstavy manželů Adamcových

V Galerii plastik v Hořicích byla 2. května 2009 slavnostně zahájena souborná výstava „Vojtěch Adamec - dílo“. V doprovodném textu náš přední výtvarný teoretik Jiří T. Kotalík o Vojtěchu Adamcovi mimo jiné píše: „Vojtěch Adamec starší patří svým věkem i zkušenostmi ke klasikům českého sochařství... Jeho umělecká dráha se logicky rozvíjela od prvních modelačních pokusů... k plnohodnotnému robustnímu výrazu... Figuralista s expresivním založením rozvíjel tradici moderního českého sochařství... Myslbekových žáků a pokračovatelů...“ Výstava potrvá do 28. června.

Galerie Univerzity Pardubice spolu s Univerzitní knihovnou 2. 6. 2009 slavnostně zahájily výstavu plastik Marie

Adamcové. V doprovodném textu se poukazuje na pozoruhodnou vypjatost objemu jejího díla zahrnujícího výtvarné prvky nejrozličnějších epoch vývoje lidstva, drobné plastiky prehistorického stylu, egyptské, řecké tanagry, keltského údobí i soudobé modernosti: „Je radost

hmatat očima po vypuklých tvarech nebo sestupovat do prohlubní plastiky...“ Pozoruhodná výstava, na kterou jsou všichni zájemci stejně jako na neméně pozoruhodnou výstavu jejího manžela a spolupracovníka srdečně zváni, potrvá do 5. září 2009.

+ Literární ceny Miroslava Ivanova

Mezi laureáty letošního ročníku literární ceny M. Ivanova, udělované každoročně u příležitosti Mezinárodního knižního veletrhu Svět knihy v Praze, byl rozhodnutím poroty stejně jako loni nominován chlumecký autor dr. Karel Richter, tentokrát za knihu Zločin, který unikl trestu. Masakr v Katyni. V lektorském posudku se uvádí: „Kniha je strhujícím vylíčením donedávna zamlčovaných a lživě vykládaných událostí. Dílo je podloženo suverénní znalostí historických faktů z utajovaných archivů a pamětnických svědectví polské, německé i ruské proveniencí... vyniká barvitým zobrazením dějů a schopností poutavého vyprávění s uplatněním vytríbeného jazyka a stylu...“

-red-

II. MUZEJNÍ NOC V LORETĚ

V pátek 15. května byl na zámku v Pardubicích slavnostně zahájen národní **Festival muzejních nocí**. Letos se k tomuto již pátému ročníku přihlásilo celkem 113 měst a 169 institucí. (více na: www.muzejninoc.cz)

V rámci tohoto jubilejního ročníku se uskutečnila již druhá muzejní noc v Loreti. Naši muzejní noc zahájil a symbolicky „odzvoni“ starosta města Ing. Miroslav Uchytíl.

Potom se již dav milovníků historie odebral na prohlídku expozice s poutavým výkladem pana Jana Baldíka. V průběhu prohlídky se návštěvníci setkali s panem Jilemnickým v uniformě a jeho partnerkou v dobovém kostýmu.

Prohlédli si také výstavu fotografií paní Jany Baldíkové (autorka poskytla i fotografie k tomuto článku), které se vztahují k chlumeckému muzeu. První část výstavy zdokumentovala Spanilou jízdu veteránů a jejich focení před Loretou a druhá část fotografií byla z koncertu

dua Beňo & Ptaszek, který se uskutečnil na nádvoří muzea 24. 5. 2009.

Další výstava, kterou jsme pro návštěvníky připravili, byla v rámci muzejní noci slavnostně otevřena v prostorách nového depozitáře. Návštěvníci měli tak jedinečnou příležitost si prohlédnout nejen obrazy pana Václava Tauše, ale i tyto prostory. Obě výstavy potrvají do 30. 6. 2009 a zájemci si je mohou prohlédnout v rámci prohlídky muzea nebo po zakoupení vstupenky.

Program celého večera pokračoval vystoupením skupiny Perkelt, které nejen zpestřilo celou akci, ale hlavně potěšilo nejednoho posluchače.

Druhá muzejní noc v Loreti se uskutečnila za spolupráce s Občanským sdružením Kulturně smýšlejících, kterému děkujeme za vydatnou pomoc s přípravou a organizací celé akce.

Velký dík patří také panu Myškoví, který po celou dobu akce zajišťoval občerstvení pro návštěvníky.

A přišlo jich letos opravdu hodně! I přes nepříznivé počasí a konání jiných akcí ve stejném termínu to bylo téměř 130 lidí!

Všem, kteří přišli, děkujeme a těším se na vaši návštěvu muzea, když ne dřív, tak zase za rok při třetí muzejní noci.

Helena Krátká

foto Jana Baldíková

Blues v Loretě

24. května v rámci PROMO TOUR 2009 „Beňa & Ptaszek v kriminále“ tato originální mezinárodní dvojice přinesla své country blues i do chlumecké Lorety.

foto Jana Baldíková

Oba protagonisté oblečení v džínách s lacem, jaké se nosily a asi ještě stále nosí na jihu Spojených států, zpívali pracovní songy někdejších černých trestanců, písně dávných drsných hráčů, ale i mírumilovné skladby typu louisianské hymny You Are My Sunshine. To vše ve střídavých aranžích pro jednu rezofonickou kytaru, foukací harmoniky a zpěv, avšak s řadou vynikajících sol a s obrovskou energií. Rezofonická kytara, nebo-li dobro, původní vynález slovenských emigrantů bratrů Dopjerových z roku 1927, je v Beňových

rukách rytmicky nesmírně přesným a výrazně citlivým nástrojem. Ne nadarmo je Luboš i držitelem prestižního ocenění Slovenský bluesman roku 2008. Matěj Ptaszek hrál v burince na foukací harmoniky a zpíval anglicky forzirovaným hlasem, který zněl jako ze starobyklých šelakových desek, a je paradoxní, jak Slovák s Čechem umí předvést, čím by-

lo blues a country kdysi a jaké má kořeny. Společné vystoupení těchto dvou pozoruhodných hudebníků dalo všem v Loretě pocit, že se nachází v Arkansasu, Mississippi či Tennessee před 80 lety, nebo že sedí doma v obýváku a poslouchají starou desku, kterou náhodou našli na půdě.

Country blues v podání dvojice Beňa & Ptaszek bylo radostné, hravé a nespoutané a je jen škoda, že do Lorety přišlo tak málo diváků.

Josef Komárek

PŘIPRAVOVANÁ VÝSTAVA V CHLUMECKÉM MUZEU

Městské muzeum Loreta spolu s OsKs připravuje další výstavu v prostorách nového depozitáře. Vernisáž výstavy pod názvem Vzpomínání aneb co tu bylo a už není proběhne 4. 7. 2009 a představí ukázkou pohlednic ze sbírek pana Jana Doudu v konfrontaci se sbírkovými předměty vzta-

hujícími se k vybraným tématům. Výstava je přístupná v otvírací době muzea od 5. 7. 2009 do září 2009.

Podrobnosti na plakátech a webových stránkách města a OsKs.

Helena Krátká

KDO JE JAN DOUDA?

Mám-li něco napsat o sobě, jsem „pravý“ Chlumečák. Narodil jsem se v chlumecké porodnici a to ne zrovna v příznivé době. Spojenecká letadla, která se třpytila na nebi při náletu na Semtín, zahнала veškerý zdravotnický personál do krytu a mou maminku nechali na sále samotnou. Alespoň tak

to znám z maminičina vyprávění. Nakonec vše dobře dopadlo, a dokonce jsme se narodili dva. Vážil jsem pouhých 1600 g. Mě i mého bratra pak museli zahřívát v obyčejné pečící troubě, která nahradila inkubátor. Ale to nic nemění na tom, že jsem měl krásné dětství, které jsem prožil na chlumeckém náměstí.

Bydleli jsme naproti radnici. Rodiče tam měli řeznictví, které otec zdědil po svém otci, ale po únorových událostech musel živnosti zanechat. Udírna a všechny řeznické stroje byly zaplombovány, aby se na nich nadalo vyrábět. Po té prodával již pod vedením podniku Pramen.

Silniční provoz na náměstí nebyl tehdy příliš veliký, takže jsme si moh-

li s kamarády klidně hrát s míčem na silnici. Hrávali jsme třeba na pikanou. Pro tuto hru byly členité zdi kostela jako stvořené. Nebo stačilo udělat do země patou důlek a cvrkali jsme kuličky. Jako děti jsme to měli kousek na luka, se kterými se pojí má nejranější vzpomínka. Pamatuju se na koňské dostihy blízko kladubského mostu, na chytání motýlů, kdy si jen stačilo v hračkárně u paní Rozumové (dnes prodejna Omega) koupit síťku na motýly a jít chytat - co jich tam bylo! Na podzim se zase na lukách pekly brambory nebo pouštěli draci. Jednou, když mi táta navázal delší klubko provázku a měl jsem draka ze všech dětí nejvyšší, provázek prasknul a drak nenávrtně odletěl pryč přes Podkatovnu až někam na František.

Ve škole jsem v první a druhé třídě chodil na náboženství. To také samozřejmě znamenalo chodit ke zpovědi. Jako kluci jsme ale měli „problém“, vymyslet si nějaké ty hříchy, abychom je pak ve zpovědnici řekli. Nakonec jsme vždycky nějaké vymysleli, ale po upřímné lítosti nám bylo zase oduštěno. V květnových podvečerech jsme chodili do kostela na „májovou“. Nejlepší to ovšem bylo první a poslední květnový den - to se rozdávaly „svaté“ obrázky.

Často také vzpomínám na školu. Na matikáře Žabku, paní učitelku Špecingrovou nebo češtinářku Špačkovou. Té stačilo se na nás jen trochu přísněji podívat a ve třídě zavládlo ticho, nikdo ani nedutal. Též, jako mnoho jiných dětí, jsem chodil k paní J. Klemensové na piano.

Hodně jsem sportoval. Ale nejraději jsem měl tenis, který jsem hrál za žáky a mladší dorost závodně. Reprezentoval jsem tímto chlumecký tenisový klub. Vzpomínám na správce kurtu pana Holého i na pana Štěrbu, který mne zaučoval prvním základním úderům raketou. Také pamatuji starší hráče, kteří pro mne byli vzorem - Krupička, Honza Solfronk, Milan Ettel, Slávek Havlín, Lesutová a další.

Po ukončení osmileté školy jsme dělali závěrečné zkoušky podobné maturitám. Po jejich úspěšném absolvování jsem čtyři roky jezdil na Střední průmyslovou školu strojnickou do Nového Bydžova. Během studií jsem navštěvoval taneční kurzy vedené tanečním mistrem Lárou a jeho partnerkou. Učili nás prvním tanečním krokem, které jsme pak

využili v nedaleké Olešnici „na čajích“ při hudbě kapelníka Semeráda.

Po maturitě jsem pak na umístěnkou, protože všichni absolventi museli být zaměstnáni, jezdil každé pondělí rychlíkem víc jak 100 km přes Hradec Králové, Třebetice, Vamberk a Letohrad do Jablonného nad Orlicí do Tesly. Tam se vyrábělo zabezpečovací zařízení pro železniční závory, startéry k motocyklům a různé jiné součástky. Celý týden jsem bydlel na ubytovně ještě s jedním Chlumečkem. Další spolubydlící byl z Nového Bydžova a ten poslední z Poděbrad. A v sobotu zase zpátky domů.

Kolem Jablonného byla krásná příroda. Přes léto jsme chodili na koupaliště a v zimě jsme zase lyžovali, takže jsme třeba ani domů nejeli.

Pak jsem nastoupil na dva roky základní vojenskou službu do Žatce. Po absolvování poddůstojnické školy jsem se stal u tankového pluku velitelem tanku. Mně byl přidělen cvičný tank, se kterým se neustále jezdilo a cvičilo. Musel být proto neustále v pohotovosti a čistý, což dalo dost práce. Ostatní měli tanky záložní, které byly v garáži, a za celý rok se s nimi jen 2x vyjelo před garáž, kde se oprášily, zkontrolovali baterie, doplnili kapalinu a zase nacouvali zpět do garáže.

Po vojně se mi s velkými obtížemi podařilo rozvázat pracovní poměr

v Tesle a ihned jsem nastoupil do chlumeckého Kovoplastu do konstrukce. Moje první práce bylo narysovat hrudkořez. Velký a těžký zemědělský stroj tážený traktorem, kde ve třech rámech ze železných profilů byly v několika řadách litinové kotouče, které pak rozbíjely na poli hroudy. Tímto jsem se dostal též do slévárny šedé litiny a poznal těžkou, ale i zajímavou práci slévačů. Také jsem rýsoval antény. Byl jsem u zrodu antén na dlouho očekávaný II. televizní program, kdy jsme s kolegou Strnadem anténu vyrobili a na kopci pod zámkem v jeho bytě zachytili signál „dvojky“. A možná jsme byli v Chlumci první, kteří jej viděli.

V roce 1972 jsem se oženil. Ač nerad, musel jsem, z důvodu mého stěhování do Mnichova Hradiště, konstrukci v Kovoplastu opustit.

Ale ani to, že jsem se odstěhoval, nebrání tomu, abych se do Chlumce vracel. Vracím se často a hlavně rád. Mám to štěstí, že v Chlumci stále bydlí moje sestra, a tak zde mohu pobývat i delší dobu.

Chlumeckým patriotem jsem již od mládí a i z těchto důvodů jsem začal sbírat staré pohledy Chlumce n. C. Některé z nich budou moci Chlumečáci vidět na výstavě připravované Městským muzeem Loreta a Občanským sdružením Kulturně smýšlejících.

Jan Douša

Inzerce

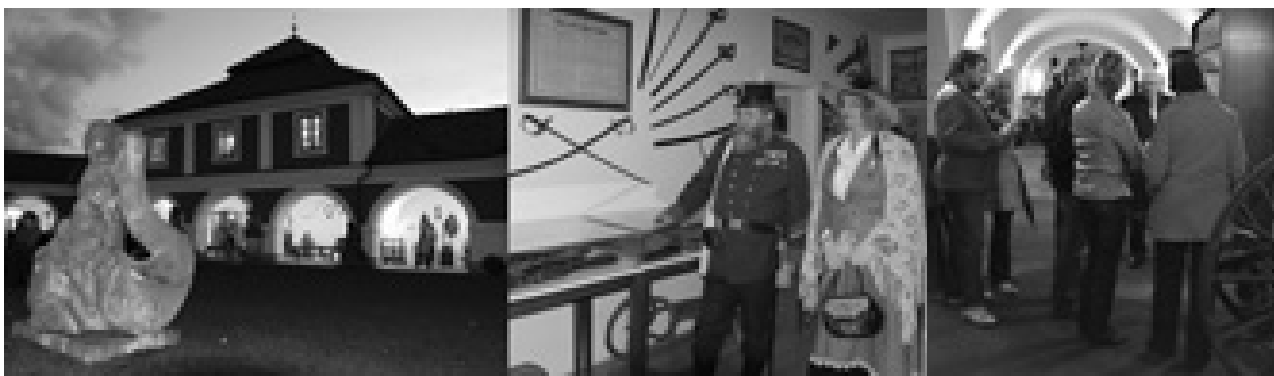
Z KULTURY V NAŠEM MĚSTĚ

V Klicperově domě se konal recitál charismatických osobností české populární hudby Marty Kubišové a Václava Neckáře

Na galerii zámku Karlova koruna vystavuje Tomáš Spevák své někdy až morbidní ztvárnění života žraloka a jeho lidských obětí

Druhá Muzejní noc v Loretě přilákala mnoho návštěvníků, kteří měli možnost projít celou expozicí a zúčastnit se také doprovodného programu večera

foto Antonín Fibigr

Co předcházelo zrodu NIROSTY

V našem vyprávění o podnikatelské anabazi bratří Nohynků jsme od počátku sledovali postupný rozmach jejich zahraniční podnikatelské aktivity jako pozoruhodný příběh o světových úspěších českého důmyslu a pílě, které nacházejí své pokračování ve výstavbě a provozu závodu Nirosta u nás v Chlumci. Záleží nám přitom velice na tom, aby vešly ve známost široké souvislosti zrodu tohoto podniku a záměr

tomto poli velmi úspěšný. Náš vynález byl chráněn patentem na celém světě, kromě Československa. Dva roky jsem připravoval výstavbu sibiřského naftovodu, a nakonec z ní bohužel sešlo, když zhoršené vztahy Západu s Východem po maďarských událostech dospěly k tomu, že kancléř Adenauer vyhlásil embargo na dodávky do SSSR.

Jakožto úspěšný výrobce zařízení na výrobu ocelových rour na zcela no-

nutosti, rizikem těžkých ztrát, které by mohly podlomit jeho podnikatelský potenciál. Bratři Nohynkové se proto rozhodli uzavřít dohodu s firmou Demag AG Duisburg, která tentokrát ještě nepatřila koncernu Manesmann a byla největším evropským výrobcem zařízení pro ocelářský a rourařský průmysl. Ladislav Nohynek na základě solidní, přijatelné smlouvy přenechal Demagu celou výrobu, konstrukci i projekci se všemi zaměstnanci, dokonale zapracovanými v dané technologii. Tím tedy v roce 1969 skončila podnikatelská činnost bratří Nohynků v tomto oboru.

Ještě něco velice významného se v šedesátých letech událo, co podstatným způsobem zasáhlo do života podnikavého a neúporně pracovitého českého průmyslníka Ladislava Nohynka. Když si okolnosti vynutily, aby se z Ameriky roku 1958 vrátil do Německa, ubytoval se zatím v hotelu v Dahlbruchu, malé obci, kde sídlila firma Demag, s kterou Driam spolupracoval a která později převzala jeho podnikatelskou štafetu. „Denně jsem až do půlnoci vyseďoval v kanceláři a pracoval. Občas jsem o víkendu zajel do Frankfurtu, abych trochu přišel mezi lidi. Při jedné takové příležitosti se stalo, že jsem se v tenisovém klubu seznámil s půvabnou mladou ženou, která mě zaujala vzhledem i chováním. Představili jsme se navzájem. Jmenovala se Marianne. To jméno se mi líbilo stejně jako ona sama. Tančili jsme spolu, rozmlouvali. Začali jsme se setkávat častěji. Byla to láska na první pohled. Příběh našeho seznámení má happyend. Stala se v květnu 1961 mou ženou a postupně matkou našich vřele milovaných dětí. Vytvořila mi šťastný domov, spolehlivé a útěšné pracovní zázemí. Kvůli mně a mé mamince se dokonce začala učit česky. Je skvělá.“

Když bratři Nohynkové v roce 1969 likvidaci firmy Driam ve Friedrichshafenu a převedením výroby strojů na spirálové roury na firmu Demag zakončili dlouhou a velmi úspěšnou etapu svého podnikání, stanuli před otázkou, co dál. Mohli z dosaženého výdělků pohodlně žít, i když Ladislav měl v té době s manželkou Marian již tři děti, o něž se jako každý řádný otec chtěl co nejlépe

Dražírovací linka s osmi dražírovacími bubny à 300 kg charge na výrobu čokoládových lentilek se stříkovacím, sušicím, nakládacím a vykládacím zařízením

jeho budovatele a provozovatele, aby se to, čeho bylo svorným úsilím dosaženo, stalo východiskem jeho dalšího rozvoje v zájmu podnikatele, zaměstnanců i celého města.

Minule jsme dospěli k zmínce o jednom z největších realizovaných projektů, jímž byla výstavba roury v Kuvajtu. „Tehdy jsem často jezdil do Kuvajtu, kde jsme vyráběli roury velkých průměrů 1 020 mm nikoli v obvyklé 16metrové, nýbrž 32metrové délce, což bylo pro výstavbu naftovodu v poušti velmi praktické. Uspadňovalo to obrábění a ušetřovalo čas i práci na svařování celků. Prostřednictvím firmy Siemac jsme dostali v té době i válcovací zařízení na široký páska až 1 200 mm pro dodávky do Rumunska. Driam byl v té době na

vém principu se však Driam v podnikatelské džungli, která se hemžila dravými predátory a kde se svádějí nelítostné boje o život, stal brzy trnem v oku velkým světovým výrobcům rour pro naftovody a plynovody, zajišťujících tučný zisk. Firma Manesmann v Německu, Southey Durham v Anglii a Sambre Neuse ve Francii zaostřily svou nastraženou pozornost na firmu Driam, zejména když jim vyfoukla před nosem dodávky pro Kuvajt. Začaly svorně usilovat o její vyřazení ze hry především nabídkami jejího odkoupení, ale i jinými, méně počestnými způsoby. Zkoušely to po dobrém i po zlém. Driam byl soustředěným sabotérstvím nejmočnějších podniků ocelářského a rourařského průmyslu ohrožen, vzdor své rozví-

postarat. Vrozené geny je však nutily podnikat dál, i když situace v Západní Evropě se poněkud zhoršila. Založili tedy znovu firmu Driam, koupili pozemek v Erichskirchu, poblíž Friedrichshafenu na Bodamském jezeře, postavili na něm velkou továrnu, sklady, předváděcí laboratoř a také třípatrovou administrativní budovu. Zahájili opět výrobu svářecích strojů, tentokrát však nikoli na spirálové roury, nýbrž pro mnohobodové svařování jednotlivých dílů automobilových karoserií. Dalo to spoustu přemýšlení, běhání a shánění zákazníků, řešení nesčetných problémů technických, finančních i organizačních, ale

tabilita výroby. Šťastná náhoda zařídila setkání s jistým Rudolfem Dunajtschkem, specialistou na výrobu čokoládou nebo cukrem povlečených nebo dražírovaných cukrářských výrobků, bonbonů, sušenek, perníčků a farmaceutických tabletek. Před válkou pracoval v pražské Orionce a byl ve svém nynějším německém zaměstnání nespokojen. Ladislava Nohynka toto setkání inspirovalo k novému záměru. V roce 1970 se ve spolupráci s panem Dunajtschkem pustil do konstrukce a posléze i výroby nového dražírovacího zařízení pro potravinářský a farmaceutický obor. Podařilo se jim vyvinout dražírovací za-

řízení na obalování katalyzátorů. Francie si objednala zařízení na obalování semen, hlavně pro cukrovou řepu, do Holandska se dodávala zařízení pro obalování semen zeleniny k ochraně proti plísni a k zvýšení vzrůstu. Zařízení je schopno při účelové úpravě vyrábět umělohmotné granuláty, které firma dodávala do Izraele. V Japonsku se zařízení na základě uzavřené licenční smlouvy využívá k potahování jader rýže nebo kukuřice měkkým cukrem, čokoládou či jogurtem. V roce 1985 vzhledem k enormnímu narůstání amerických zakázek vybudoval Ladislav Nohynek ve Spartanburgu v jižní Karolině závod

Ladislav při 65tých narozeninách se svou manželkou Marian a syny Oliverem, Alexandrem a dcerou Carinou

Ladislav v den svých 85tých narozenin se svou manželkou Marian

nakonec dosáhli úspěšného rozvoje nového výrobního odvětví. Firma pracovala pro Opel, Volkswagen a BMW a také pro neautomobilová výrobní odvětví.

„Můj starší bratr na začátku osmdesátých let z firmy Driam vystoupil, jak mi říkal, ze zdravotních důvodů. Měl svá léta a chtěl si odpočinout. Ale žít jako prezident dlouho nevydržel. A protože byl stále plný nápadů, zařídil si výrobu gumových granulátů z vyřazených automobilových pneumatik. Později k tomu přidal výrobu hodnotných měděných granulátů ze starých elektrických vedení. Výroba byla velmi úspěšná a výnosná. Po několika letech svůj prosperující podnik prodal a začal konečně žít na břehu Bodamského jezera jako spokojený zámožný penzista.“

Ladislav Nohynek však navzdory dosaženým podnikatelským úspěchům nebyl s výrobou jednoúčelových strojů spokojen, tím spíše, že se množila ve světě konkurence a začala klesat ren-

řízení založené na zcela novém principu, dosahující plně automatizace, zrychlení a zkvalitnění celého dražírovacího výrobního procesu s použitím čokolády nebo jakékoli jiné polevy. Toto zařízení, ochráněné světovými patenty, bylo poprvé představeno v sedmdesátých letech na tržní výstavě Achema pro chemický a farmaceutický průmysl a vzbudilo obrovský zájem.

Nový dražírovací buben (perforovaný Driacoater) byl předveden i na farmaceutické výstavě Interphex v anglickém Brightonu na jaře 1974. Vzhledem k tomu, že se poptávka po novém dražírovacím zařízení, využívajícím horkého vzduchu vhněného do perforovaného dražírovacího bubnu, netušeně rozrostla, zastavil Driam zcela původní výrobu svářecích strojů a firma se počala věnovat dalšímu vývoji a výrobě strojů pro farmaceutický a potravinářský průmysl. Začala dodávat své výrobky i do chemického průmyslu, například

Drima USA Corp. pro finální fázi výroby zařízení z prvků, které do Ameriky dodává Driam z Německa. Funguje tu i prvotřídní laboratoř pro další vývoj výrobního procesu.

„V roce 1990 jsem koupil firmu Maschinex ve Friedrichshafenu, která je specializována na výrobu třídicích a kontrolních zařízení pro výrobu tablet, farmaceutických kapslí a injekcí. Tím se vhodně doplňuje výrobní program Driamu. Uvědomoval jsem si ovšem, že daleko větším spotřebitelem dražírovaných výrobků než farmaceutika je cukrovinkářský obor. Proto jsme vyvinuli perforovaný podélný buben s výrobním objemem až 500 kg, se zabudovaným nakládacím a vykládacím systémem. Zařízení jsme dodávali firmě Chokola Frey ve Švýcarsku. Po zkušenostech s dodávkami postavil Driam buben na výrobní objem 1 000 kg. Nabídlí jsme jej na zkoušku největšímu výrobcí cukrovinek v Ame-

rice, firmě Mars sídlící v New Jersey. Jejmu majiteli se předvedený plně automatizovaný stroj zalíbil. Objednal si jich rovnou pět, ale s dvojnásobným objemem bubnu, tj. na 2 000 kg. Přestože stroj takové výrobní kapacity pro daný artikl dosud nebyl vyvinut ani vyroben, zakázku jsme v krátké, dohodou stanovené lhůtě splnili.“

Zařízení se dodávala letecky. Největší vážilo 10 tun. Údržbu zajišťoval Nohynkův závod v nedalekém Spartanburgu. Pan Mars zářil spokojeností a vzápětí objednal dalších 10 strojů. Postaveny ve dvou řadách proti sobě, celkem 20 strojů, vyrábějí od té doby ve dvou směnách čokoládou potažené burské oříšky, dražírované i cukrem, čokoládové lentilky značky Mars and Mars. 80 tun denně. Toto osvědčené zařízení dodal Driam dalším světovým cukrovinkářským výrobcům, jako Wrigley, Nestle, Perfetti, Dandy a jiným vyrábějícím lentilky a jiné dražírované zboží. Driam zároveň s dodávkou strojů připraví vždy zákazníkovi i recept na výrobu daného produktu.

Přestože zájem o dražírovací technologii byl veliký, dostala se firma Driam v jedné chvíli, někdy v polovině 70. let, do finančních potíží. Došlo k tomu právě v době, kdy Ladislav Nohynek vyjednával s firmou Manesman o velkém svařovacím zařízení, které slibovalo firmě Driam práci na celý rok. Dnes vzpomíná, jak jel s panem Dunajtschkem k jednání do Düsseldorfu a řekl mu: „Když dneska nedostaneme tu zakázku, tak

musím jít zítra k soudu ohlásit insolventci firmy.“ S vědomím hrozícího nebezpečí bankrotu byl ochoten poskytnout na zakázku velkou slevu, což se nakonec ukázalo zbytečné. Zakázku získal a firma byla zachráněna. Současně probíhal nový vývoj technologie, který jí zajistil další prosperitu.

„V roce 1995 jsem založil novou společnost Novopac Varpackungsmaschinen ve Wange, která konstruuje thermoformovací, plnicí a uzavírací stroje, jakož i rotační a lineární stroje jednořadové i víceřadové k plnění a uzavírání kelímků pro mlékařenský, potravinářský i farmaceutický průmysl.

A tady už jsme u toho, co se vyrábí v chlumecké Nirostě. Ale přece jen musíme ještě předeslat pár vysvětlení. Dlouho jsme s manželkou sledovali s napětím politický kvas ve východní Evropě i v Československu. Jak často jsem předtím zajížděl k hranicím a z hory Javor se dalekohledem díval do Čech, nebo na nádraží v Železně Rudě... Bylo mi smutno. Vtom najednou propukla sametová revoluce. Byl jsem na Českoslováky hrdý. Starší bratr Jaroslav neváhal. Vrátil se hned na začátku 90. let do vlasti, aby tam ve svých 75 letech začal znovu podnikat. Postavil ve Staré Boleslavi továrnu na nářadí i pro stavební průmysl s moderní lisovnou. Později postavil ještě pobočný závod v Milovicích. Podnik se rozrostl a znamenitě prosperoval. Zaměřil se na výrobky pro automobilový průmysl. Pracoval až do konce svého života. V lednu 2006

v 91 letech zemřel. Pochován je v hrobě našich rodičů v Malvazinkách. Jeho majetek zdědil syn, který žije v Kanadě, kde má továrnu, ale dojíždí do Prahy a staví si dům na Šumavě. Bratrův dobře zavedený podnik vede úspěšně jeho bývalý jednatel.“

Ted' už nezbývá než uzavřít odysseu bratrů Nohynků závěrečným vyličením vysněného návratu Ladislava Nohynka do Prahy a do Čech a vyprávěním o tom, jak začal znovu podnikat v Praze a v Satalicích a co ho přimělo, aby jako podnikatel investoval i v Chlumci nad Cidlinou. K tomu ovšem jen několik závěrečných vět nepostačí, neboť je třeba vysvětlit, proč ho zaujal právě Chlumec. Co ho přimělo, aby tu vybudoval výrobní podnik, jaké překážky musel přitom zdolávat, jak je dnes spokojen, co se mu daří a co mu naopak působí starosti? Obyvatelé se možná chtějí dozvědět i něco konkrétnějšího o tom, co se tu všechno vlastně vyrábí, kam se výrobky prodávají a jaké má majitel záměry do budoucna s podnikem i lidmi. Také by nás jistě zajímalo, zda tu nachází, co hledal, a do jaké míry se mu daří, co si předsevzal. Přesvědčit zaměstnance nikoli slovy, ale činy, že jeho prospěch je a bude jejich prospěchem, neboť jsou všichni pospolu na jedné lodi, kterou musí společně řídit tak, aby plula zdárně kupředu a neublížilo jí ani vlnobití současné krize. A to bude konečný závěr, na který samozřejmě dnes už není místo.

Karel Richter

Trocha humoru

Karel se ptá kolegy: „Když si prohlížíš krásnou ženskou, na co se nejdřív díváš?“
„Jestli se nedívá ta moje.“

Do hodinářství vejde zákaznice: „Poslyšte, pane vedoucí, když jsem tady před měsícem kupovala tyhle hodinky, říkal jste, že mi vydrží do konce života...“

Vedoucí odvěti: „Ano, milostivá, ale tenkrát jste vypadala hrozně.“

Přijímací úkol pro policejní kandidáty: Do ocelové krabice s otvory různých tvarů (kruh, čtverec, ovál, trojúhelník...)

je nutno zasunout tělesa odpovídajících tvarů. Výsledek: Přijati všichni - dva pro nadprůměrnou inteligenci, deset pro neobyčejnou sílu.

„Jak to, že tě rozvedli na počkání a jiným to trvá přes rok?“

„To je jednoduché - soudce byl totiž prvním manželem mé ženy!“

Blondýnka už delší čas stojí na autobusové zastávce. Všimne si toho muž, který jde kolem, a říká jí: „Slečno, ten autobus jezdí jen ve svátek.“

Blondýna se rozzáří a s úsměvem povídá: „No tak to mám velké štěstí, protože ten mám právě dneska!“

LV

Chlumecká škola se chystá na oslavy

Základní škola v Chlumci nad Cidlinou a Sdružení rodičů a přátel školy při ZŠ připravují oslavy

110. výročí založení chlumeckého školství

Oslavy se uskuteční v měsíci říjnu a budou uspořádány následující akce

10. 10. 2009 Projektové dopoledne
9.00 - 12.00 den otevřených dveří v základní škole
20.00 společenský večer

V rámci společenského večera se nabízí příležitost k uspořádání třídních srazů.
 Blíže informace a rezervace stolů u p. Řeháčkové v kanceláři ZŠ od 1. 6. 2009
 Tel. 495 484 570

11. 10. 2009 14.00 školní akademie 1. stupně
 16.00 soutěž pro žáky, rodiče, prarodiče
 - Dokážu, umím, znám

„Zdravý úsměv“

V letošním školním roce probíhal v prvních třídách naší školy projekt „Zdravý úsměv“. Studentky M. Kukalová a V. Mencová spolu se žirafou Emou seznámily prvňáky v šesti výukových hodinách s tím, z jakých částí se zuby skládají, co zubům škodí, a hlavně jak si je správně čistit. Poslední hodinu dostali všichni žáci zubní pastu a slíbili, že se budou o své zoubky dobře starat.

Oběma děvčatům děkujeme za odpovědný přístup k přípravě na hodiny a za velmi pěkný vztah k dětem.

Učitelky prvních tříd

Literární soutěž v interpretaci textů o cenu Antonína Lauterbacha

V úterý 19. května 2009 proběhl na Základní škole v Chlumci nad Cidlinou 1. ročník soutěže v interpretaci literárních textů. Hlavním pořadatelem celé akce byl Klub literatury faktu při Obci spisovatelů v Praze, naše škola byla oslovena panem Lubomírem Havrdou, členem tohoto klubu pověřeným pro práci především s mládeží ve Východo-

českém regionálním centru. Cílem tohoto projektu bylo nejen vzbudit u žáků zájem o literaturu a o interpretaci literárních textů, ale především jsme chtěli vzpomenout na vynikajícího chlumeckého učitele, spisovatele, herce a divadelníka, pana Antonína Lauterbacha, od jehož smrti uplynuly dva roky, a vzdát mu tímto hold za jeho celoživotní práci.

Školnímu kolu soutěže předcházela kola třídní, soutěžilo se ve čtyřech kategoriích podle věku. V každé věkové kategorii si svoje síly změřilo 10 žáků. Sice se soutěžilo, ale nejednalo se o klání v pravém slova smyslu, šlo spíše o příjemně strávené dopoledne jak pro soutěžící tak pro porotu, jejímiž členy byli: PhDr. Karel Richter, předs-

da Klubu literatury faktu při Obci spisovatelů, Miroslav Kučera, tajemník tohoto klubu, již zmíněný Lubomír Havrda, Mgr. Věra Pavlová, učitelka 1. stupně ZŠ Chlumeck nad Cidlinou a Mgr. Milena Komárková, učitelka českého jazyka na 2. stupni. Pro vítěze byly připraveny hodnotné knižní odměny, pro všechny soutěžící pak drobné dárky. Na tomto

místě je třeba poděkovat našim sponzorům, kterými byli Ing. Václav Křepeš a Ing. Antonín Lauterbach, kteří se jako hosté zúčastnili slavnostního vyhlášení výsledků.

A jak naši žáci v jednotlivých kategoriích dopadli?

1. kategorie: (2.-3. ročník)

1. místo - Pavel Smíšovský, 3.A
2. místo - Klára Čáslavská, 3.C
3. místo - Lucie Šubrtová, 2.A

2. kategorie: (4.-5. ročník)

1. místo - Eliška Jechová, 5.B
2. místo - Štěpánka Pavlíková, 5.B
3. místo - Lucie Panchartková, 4.B,

3. kategorie: (6.-7. ročník)

1. místo - Lucie Kačerová, 6.A
2. místo - Michael Horník, 7.A
3. místo - Petra Jindřichovská, 7.B

4. kategorie: (8.-9. ročník)

1. místo - Kristýna Drábková, 9.D
2. místo - Michaela Kostková, 9.B,
3. místo - Martina Višková, 9.A,

Anna Chrtková, 9.B

Absolutním vítězem se stala a literární cenu Antonína Lauterbacha získala Eliška Jechová ze třídy 5.B.

Výhercům blahopřejeme a všem ostatním soutěžícím děkujeme za účast. Doufáme, že se tato soutěž stane na naší škole tradicí a že se příští školní rok setkáme s dalšími výbornými výkony našich čtenářů.

Mgr. Milena Komárková

Dů.

Sloni

Na světě ne současně žijí žijí dva druhy slonů - slon indický a slon africký. Africký slon má mnohem větší tělo. Barva kůže je a obou slonů obklopuje šedá. Kůže si chrání vrelou hlava. Kůže a její tělo a slon je chobot. Sloni chobot používají při jídle, při spánku a prachem, kochání a jako obranu a útočnou zbraň. Sloni žijí 50 až 80 let. Samice slonů 75 až 150 kg roční mládě polovojny vyvíjí 80 až 140 kg rody. Sloni mají kly používají je k vyhledávání polovojny nebo pro pohybování v terénu. Opiláci často slonů loví pro slonovina a

Slon africký

Sloní stádo v národním parku Serengeti v Keni

Dva sloní samice v mládě

Vydařený první výlet

Ve středu dne 20. 5. 2009 jsme vyrazili autobusem na náš první výlet v základní škole. Vydali jsme se do Šťastné země v Radvonicích. Sluníčko krásně svítilo a my jsme si cestu krátili zpěvem. Když jsme vystoupili z autobusu, nadšeně jsme se rozhlíželi po velkém areálu plném dřevěných hradů, houpaček, skluzavek a trampolín.

Nejdříve jsme šli Studeným údolím po stopách obra a plnili jsme různé úkoly (čistili studánku, mleli obilí pomocí kamenů, tesali do pískovce, krmili ovce a kozy, stavěli hrad z dřevěných kostek). Po svačině jsme už měli celý areál pro sebe. Vyzkoušeli jsme všechny atrakce. Nejlepší byla velká trampolína a lanovka. Ani se nám odpoledne nechtělo odjíždět.

Žáci 1A a 1B

Žáci ZŠ pro školky

V rámci dramatické výchovy žáci 3.C připravili ve skupinách pohádky. Vyrobili postavičky z papíru nebo dřeva, pěkně barevně vybarvili a samozřejmě nechyběly ani kulisy. Režie byla zcela na nich. Tato příprava je moc bavila a těšili se na to, jak je přijmou prvňáci a následně děti z mateřských škol.

V MŠ Beruška i Pod Zámek na ně děti již netrpělivě čekaly. Byly velmi ukázněné a celé vystoupení se zaujetím sledovaly výkony třetňáků. Všechny skupiny žáků se velmi snažily.

Odměnou jim byl velký potlesk sladká pochoutka. Děti ze školek byly rády za hezké pohádky a školáci byli spokojeni se svým výkonem.

Mgr. Drahomíra Belancová

McDonald's CUP

V letošním roce se uskutečnil již 12. ročník tohoto největšího fotbalového turnaje pro žáky základních škol. Koncem měsíce dubna se okrskových kol zúčastnili i naši mladí fotbalisté.

V kategorii 4. a 5. tříd jsme zavítali na hřiště ZŠ Mandysova v Hradci Králové. Bohužel špatné počasí přineslo i nepřesvědčivé výkony našich hráčů a konečné 5. místo. Výsledky našeho mužstva: ZŠ Mandysova 0:2, ZŠ SNP 1:2

(br. Tichý), ZŠ Štefcova 0:6, ZŠ Bezručova 1:5 (Hubený).

Mladší (1.-3. tř.) sehráli svá utkání na hřišti ZŠ Sever. Po výsledcích se ZŠ Sever 5:2 (Doležal 2x, Kycelt, Sedláček, Mahr), ZŠ Štefánikova 5:0 (Doležal 3x, Kycelt, Mahr), ZŠ Libčany 4:1 (Doležal 3x, Kycelt) a ZŠ Třeběchovice 5:0 (Doležal 2x, Kycelt, Mahr, Suchánek) jsme obsadili 1. místo. Tím jsme i postoupili do dalšího kola. To se usku-

tečnilo počátkem května na Vsesportovním stadionu v Malšovicích.

Zde jsme se střetli s těmito týmy: ZŠ Kukleny 1:1 (Doležal), ZŠ Černilov 1:0 (Cholasta), ZŠ Klicperova NB 2:1 (Kycelt, Suchánek) a ZŠ M. Horákové 0:0. Málo vstřelených branek nakonec rozhodlo, že jsme na skóre obsadili až 2. místo. Útěchou nám může být krásný pohár, medaile a přesvědčení, že se za rok o postup mezi nejlepší opět popereme.

Závěrem bych také chtěl poděkovat p. Fírbacherovi za zapůjčení fotbalové výstroje.

V. N.

VÍTE Jaký původ má jméno Klicpera?

Klicpera je ten, který pere prádlo klickem neboli klackem. V dávných dobách praly ženy prádlo u řeky bušením dřevěné pálky do namočeného prádla.

LV

MATEŘSKÁ ŠKOLA BERUŠKA, UL. POD LORETOU VESELÝ KVĚTEN

Začátek května byl v naší školičce, jako každý rok, ve znamení svátku maminek. Ze všech tříd se ozývaly hlásky dětí, které zpívaly, přednášely a tancovaly nejen maminkám, ale i babičkám, tatínkům a dědečkům. Děti ze třídy VČELÍČKY byly potěšit také babičky v domově důchodců.

Po tom, co jsme popřáli maminkám, těšili jsme se už do školy v přírodě. Čas odjezdu se začal rychle přibližovat. Třetí květnovou neděli se předškoláci vydali na cestu do Králík v Orlických horách, kde měli strávit týden plný her a soutěží. Po dlouhé a náročné cestě náš autobus konečně zastavil na vysokém kopci u horské chaty - Poutní dům, která měla být naším domovem, ale bez maminek a tatínků. Děti přivítal Rampušík, vládce tamních hor. Nabádal je, jak se mají v přírodě chovat, čeho si mají všimnout a za odměnu jim každé ráno připravil dopis se vzkazem. Nezastrašil nás ani deštivým počasím - oblékli jsme pláštěnky, holínky a s úsměvem se vydali do nepohody. Při klikování mezi kalužemi jsme mu zazpívali:

Prší, prší jen se leje, Rampušík se tomu směje.

Proč asi, proč asi, zkouší na nás počasí.

Prší, prší ještě více, vyhrnem si nohavice.

Rampušíku, pozor dej a na nás to nezkoušej!

Asi se mu tahle písnička líbila, protože ostatní dny už svítilo sluníčko.

A představte si, že jednoho dne se Rampušík objevil na protějším kopci od chaty. To jsme měli radosti - vždyť Rampušík se ukazuje hodným dětem jednou za 50 let a teď jsme to byli právě MY. To jsme asi byli opravdu hodní! Týden utekl jako voda a už tu byl poslední večer a balení kufříků. Odváželi jsme si domů plno zážitků, sladkostí a z pokladu také látkové zajičky - Rampušík, Rampušík má nás asi hodně rád, přinesl nám zajičky pro kluky a holčičky. Rampušíku, příští rok zase na shledanou!

Jen jsme se vrátili ze školy v přírodě, uklidili hračky a pomůcky, které jsme měli s sebou, vydali jsme se na výlet na Český statek Hořátev u Nymburka. Tolik známých a méně známých zvířátek pohromadě jsme dlouho neviděli. Privítali nás pejsci, v ohradách nás pozorovali také koníci, lamy, pštrosi, fretky, králíci různých druhů, krocani, medvídci mývalové, prasátka.... Mohli jsme si je nejen prohlédnout, ale dozvěděli jsme se o nich mnoho zajímavostí.

Nejkrásnější měsíc v roce - KVĚTEN - je již u konce, ale my, děti, se těšíme na červen, protože máme přece SVÁTEK.

Kolektiv MŠ Beruška

Škola v přírodě

Výlet na Český statek Hořátev u Nymburka

Inzerce

Dům dětí a mládeže v Chlumci n. Cidlinou „SKOK ZA KROKEM“

V letošním roce poprvé mohly základní a mateřské školy z našeho regionu předvést svá taneční vystoupení na regionální taneční přehlídce „SKOK ZA KROKEM“ pořádané dne 7. května v sokolovně v Chlumci n. C. naším domem dětí a mládeže. Nesoutěžní přehlídka byla určena všem, kteří mají rádi pohyb spojený s hudbou a chtějí ostatním mateřským nebo základním školám ukázat, co si připravili společně s vedoucími nebo i sami.

Pozvány byly všechny okolní základní a mateřské školy. Dům dětí a mládeže zajistil všem účinkujícím dopravu autobusem, drobné odměny a zázemí pro vystupující v místním sále sokolovny. Děti, které vystupovaly, se opravdu mohly prezentovat s jakýmkoli stylem hudby či tance, v některém vystoupení nechybělo ani koketování s divadlem. V rámci taneční přehlídky vystoupily tyto základní a mateřské školy: MŠ Beruška Chlumec n. C., ZŠ Nepolisy, ZŠ Karlova Nový Bydžov, ZŠ Palackého Nový Bydžov, ZŠ Smidary, ZŠ Kosičky, DDM Chlumec n. C.

MŠ Beruška

Myslím, že si svá taneční vystoupení všichni účinkující užili, protože přehlídka nebyla soutěžní. Děti se vzájemně podporovaly úsměvy a potleskem. V programu jsme měli také překvapení v podobě několika hostů. Své stepařské umění nám ukázali Pavla a Vladimír Forštovi z Nového Bydžova. Prvňáček Káťa Svobodová z Chudeřic nás potěšila ori-

entálním tancem a z Hradce Králové přijeli kluci z T-BASS, mistři ČR, předvést taneční styl breakdance.

Protože se akce konala dopoledne, přišly vystupující podporit děti ze ZŠ Chlumec n. C., z řad veřejnosti bylo diváků opravdu málo. Tak snad příští rok...

Akce se konala za finanční podpory KÚ Královéhradeckého kraje a propagační dárky věnovalo dětem město Chlumec n. C.

Mirka Khorelová
ped. pracovnice DDM

ZŠ Karlova Nový Bydžov

DDM Chlumec n.C.

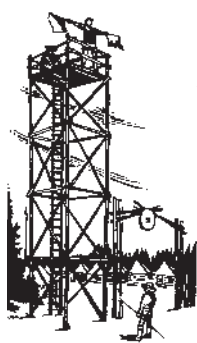
Dům dětí a mládeže v Chlumci n. Cidlinou

přeje dětem krásné prožití letních prázdnin a těší se na vás v novém školním roce 2009/2010 s pestrou nabídkou zájmových útvarů. V srpnovém čísle Chlumckých listů sledujte nabídku kroužků a jejich zahajovacích schůzek v měsíci září.

Rádi přivítáme vaše nápady na činnost nových kroužků nebo jiných aktivit, které by se mohly konat v novém dokončovaném objektu Občanského centra v ulici 9. května.

Jitka Koulová, Ředitelka DDM

SKAUTSKOU STEZKOU

ČERVENEC
- „MĚSÍC BLESKU“

Tábory čekají!

Čekají nás dva měsíce krásných dobrodružství, tajuplných výprav, nových poznání - nádherného skautského života s kamarády!

Ať žijí prázdniny!

ODEŠEL KAMARÁD...

Osiřelo místo u poradních ohňů, jeho lůžko ve stanu zůstalo prázdné, výpravy už nebude připravovat, ani o nich psát. Je to právě rok, co jsme mu všichni přáli k jeho sedmdesátinám ještě dlouhá léta ve zdraví - ale osud nás nevyslyšel...

V pondělí 18. května 2009 opustil svou skautskou stezku po těžké nemoci **bratr Mgr. Jiří Veselý - Dan**.

Po obnovení Junáka v roce 1945 se stal včlitem, v době zákazu Junáka jako student v roce 1953 spoluzakládal ilegální skautský oddíl, od roku 1990 byl ve vedení Sdružení přátel Junáka, do posledních dnů byl zástupcem vedoucího oddílu oldskautů a členem Okresní rady Junáka. Za svou skautskou činnost a za svůj celoživotní postoj obdržel skautskou vyznamenání: Medaili díky, medaili Syrix 3. st. a medaili Lilie a přátelství. Jeho celý život byl naplněn činností, neznal lenošení a zahálku - a nikdy, ani v těch nejtěžších dobách, se nezpronevřil svému skautskému slibu a skautským zásadám. Svoje učitelské povolání bral jako poslání, vykonal mnoho pro chlumecký sport i pro všechny chlumecké občany, když jako radní po osm let spolurozhodoval o osudu města, které po roce 1990 toho tolik potřebovalo.

Dan u památníku Jestřába - Jaroslava Foglara

Jeho charakter ovlivnila rodina, škola, skauting - ale i příběhy z foglarovek a dalších knih. Svoji přezdívku si vybral podle jednoho ze dvou hrdinů chlapeckého románu „Srub u Zlatého klíče“, aby tak dal najevo, jak vysoce si váží kamarádství. Neopomněl účastnit se oslav 100. narozenin Jaroslava Foglara ve Sluneční zátocce na Sázavě, kde se setkal s mnoha přáteli stejné krve. Jedním z jeho posledních přání bylo navštívit ještě alespoň na jeden den letošní oldskautský tábor v Prachovských skalách - žel, už se se svými skautskými bratry a sestrami nesetká. Určitě nás však bude vítat po boku Manitoua ve Věčných lovištích, až i my ukončíme svou pozemskou stezku - díky, Dane, za přátelství, které nedokáže nic nahradit!

V CHLUMCI JSME VYBRALI 8.250,- Kč - DÍKY VÁM

Na Velikonoční pondělí jsme tentokrát zaměnili rozdávání vajíček koledníkům za zcela netradiční zážitek. Právě naše skautská družinka z Chlumce n. C. byla letos vybrána (redakční poznámka: v čele se sestrou Věrkou Applovou, která zastupovala Junáka - svaz skautů a skautek ČR a předávala před televizními kamerami šek), abychom v přímém televizním přenosu pořadu „Pípní pro kuře“ předali za 92 skautských středisek, která se zúčastnila akce Skautské Velikonoční kuřátko.

ÚŽASNOU FINANČNÍ ČÁSTKU 203 000,- Kč NA KONTO POMOZTE DĚTEM

A kde skauti tyto peníze vzali?

„Skautské Velikonoční kuřátko - 30 korun - moc, nebo pomoc?“

Věra Applová: Právě motto samotné „30 korun - moc, nebo pomoc?“ přímo vybízí zamyslet se nad tím, jak málo stačí k tomu, aby z malé částky vznikla tak velká, která bude stát za to. Potkávali jste nás s vyrobenými kuřátky, za která jste přispívali různými částkami. Nejříve se děti dobře bavily při výrobě kuřátek a pak je za dohledu dospělých nabízely právě vám. Ony samy přímo pomáhají - děti pomáhají dětem, což je báječným smyslem celé akce!

Adéla Brandová, 12letá chlumecká skautka: Sbírky se s kamarádkami z oddílu účastníme už druhý rok. Je super, že něčím, co nás baví a co sami umíme, můžeme pomoci lidem, kteří jsou stejně staří jako my a opravdu to potřebují.

Skautská sbírka Velikonoční skautské kuřátko: Je součástí sbírky Pomozte dětem!, kterou organizuje NROS a Česká televize.

Podílí se na ní stovka dobrovolníků z řad dospělých skautů a víc než tisíc dětí.

Dohromady odpracují ve prospěch dětí v nouzi cca **15 tisíc hodin** při výrobě kuřátek a jiných drobných předmětů a jejich rozdávání v ulicích měst.

Chlumecké skautky v České televizi

Skauti se sbírky účastní poosmé a dohromady vybrali již dva **miliony korun**.

Junák - svaz skautů a skautek ČR, má 45 tisíc členů a je největší dětskou organizací v ČR.

Čtyři tisíce dospělých pracují v Junáku jako vedoucí skautských oddílů. Další dva tisíce zajišťují podpůrné činnosti. Dohromady má tedy skauting víc pracovníků, než například Česká televize (2500) nebo všechny české pobočky firmy McDonalds (3600). Pomoc dospělých ve skautingu činí za rok minimálně dva miliony hodin dobrovolnické práce.

Skauting je největší výchovné hnutí pro děti a mládež na světě - hlásí se k němu přes 40 milionů dětí a mladých lidí ve 216 zemích světa a v roce 2007 oslavil 100 let své existence.

Více najdete na www.junak-chlumec.wz.cz

Mgr. Věra Applová - Matylda

SKAUTSKÝM SVĚTEM

Chlumecký tábor Junáka - svazu skautů a skautek ČR se uskuteční v srpnu na lesní mýtině v Břehách u Přelouče. Zúčastní se ho na 30 táborníků.

Mezinárodní setkání v Dánsku. Ve dnech 14. - 27. července 2009 se 13 chlumeckých skautů a skautek účastní světového setkání skautů v Dánsku.

Světové skautské jamboree 2011. Ve Švédsku se bude konat 22. světové jamboree 22. července - 7. srpna 2011. Tábory budou rozloženy v Rinkaby nedaleko Kristianstadu. Hlavní motto jamboree je „Prostě skauting - Simply Scouting“. Účastníci mohou být skauti a skautky ve věku 14-17 let, servis tým min. 18 let (angličtina nebo francouzština). Podrobnosti na www.worldscoutjamboree.se, dotazy na international@junak.cz.

Skautské časopisy - změna. V září 2009 vyjdou nulťa čísla všech časopisů elektronicky v pdf k připomínkování. Pouze Skautský svět a Skauting vyjdou v tištěné formě. V prosinci dostanou všichni členové Junáka tištěné číslo nového skautského časopisu podle věku, případně funkce.

Při registraci v lednu a únoru 2010 se každý rozhodne, který časopis chce dostávat.

Na OBROKU světový rekord. Na pětidenním setkání roverů a rangers v bývalé pevnosti Josefov padl 1. 5. 2009 světový rekord v počtu tanečníků skupinového tance Algorithm March.

Skautská prodejna JUN - novinky. Krojové součásti jsou skladem, čelovky jsou výkonnější a levnější, bohatý sortiment nerezového nádobí - www.junshop.cz.

„Expedice Delta“ je název nového cestopisu vodáckého oddílu z Liberce do delty Dunaje. Autorem je Vladimír Cvrček - hlavní kapitán vodních skautů - www.skaut.cz/obchod

MOUDRA

„Přátelství - to nejcennější, co člověk může získat.“

Jaroslav Foglar

Mnozí přečetli v mládí celé jeho dílo, ale mnozí neměli možnost se s jeho knihami setkat. Spisovatel, žurnalista a především skautský vůdce byl po dlouhá léta na seznamu zakázané literatury. V roce 1953 vypracoval Ústav dějin KSČ seznam závadné literatury - obsahoval kompletní dílo 312 autorů a dalších 899 samostatných titulů. Z veřejných knihoven musely být staženy a zlikvidovány miliony knih T. G. Masaryka, E. Beneše, Weila, Javořícké, Sartra, Céline, E. Wallace, Zane Greya, K. Maye, Remarquy, Trockého, Mňacha - a také Jaroslava Foglara. Pro ty, kdož neznají jeho „Hochy od Bobří řeky“ nebo Rychlé šipy, alespoň jedno moudro.

Skautskou stezku připravil **br. Vlad. Köhler - Mika**

Inzerce

Jsme pyšní na své úspěchy!!! Chráněné bydlení „Šance pro všechny“

Jednoho dne nám přišla nabídka účastnit se vícedenní akce: **Sportovní hry poskytovatelů sociálních služeb 2009**, kterou pořádali pracovníci Domu soc. služeb Slatiňany. Rozhodnout se, zda soutěžit či ne, nám netrvalo dlouho. Bude to určitě příležitost porovnat síly s ostatními sportovci a samozřejmě se seznámit s novými kamarády. Spaní bylo zajištěno v areálu tábora Sluníčko. Už jen název v nás vzbuzoval pocity spokojených a hezky prožitých dní.

První den probíhaly soutěže ve stolním tenise, šipkách, chytání ryb, kriket, střelba hokejkou na bránu.

V těch startoval každý z našeho družstva. Večer byl zajištěn koncert poprockové kapely III. cenová skupina Bítovany. Pro nás krásné zakončení dne v pohybu. Neodolal nikdo, včetně asistentky i vedoucí CHB. V rytmu rocku jsme zvládli zatancovat i makarenu. Což je akce pro nás lehce splnitelná.

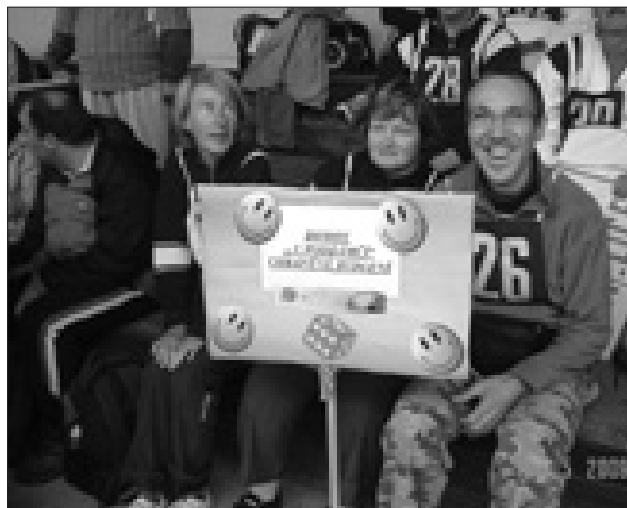
Druhý den probíhal na stadionu TJ Spartak Slatiňany. Slavnostní nástup s vlastnoručně vyrobenou cedulí s názvem našeho zařízení nám mírně zkroutil dešť, ale nám se nevy-

tratil úsměv na tváři. Bylo hezké přivítání od organizátorů a starosty města Slatiňany. Řečníci museli zvládnout i slovenštinu a angličtinu, protože účast sportovců byla mezinárodní. Potom jsme jen fandili a okukovali, do kterých disciplín se přihlásíme příští rok. Naše rozhodnutí je, že běh na 50 a 100 m, zároveň i plavání v bazénu na 14 m určitě taky zvládneme. Večer k nám přišel i kouzelník.

Naše účast končila třetí den, kdy jsme přebírali diplomy, medaile a ceny za umístění v jednotlivých disciplínách. Velké překvapení bylo 1. místo ve stolním tenise, 2. místo ve střelbě hokejkou na bránu, 3. místo v šipkách v kategorii r. 1982-1973, 2. místo v šipkách a 3. místo ve stolním tenise v kategorii 1972 a starší. **GRATULUJEME!!! Těšíme se na příští ročník!!!** Na cti sportovců nám přidá i skutečnost, že jako jediní účastníci jsme přijeli autobusem s batohy na zádech a takto zároveň i odjeli. Žádný dovoz až na místo.

SPORTU ZDAR!!!

Za pracovní kolektiv **Steklá Monika**
(asistentka CHB)

Regionální vzdělávací kurzy I.

Velkému zájmu se těší Regionální vzdělávací kurzy I., které se zaměřují na získání počítačových dovedností pro veřejnost se zájmem o zahájení podnikání. První kurzy v Novém Bydžově a Chlumci n. Cidl. (26 osob) běží od března, ukončeny budou se školním rokem. Další „váрка“ těch, kte-

ří touží proniknout do tajů moderní komunikační techniky, nastoupí v září. Projekt je spolufinancován Evropskou unií z evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova v rámci osy IV. Leader Programu rozvoje venkova.

Daniela Lusková, OS Podzámčí

Občanské sdružení Podzámčí
pořádá

Kurz zahájení podnikání a obsluhy osobního počítače

Začátek v září

Časová dotace 32 hodin

Výuka v PC učebně základní školy
v odpoledních hodinách

Lektor Bc. Lukáš Sirůček

Kurz zdarma

Předběžné přihlášky u Daniely Luskové
na tel. 604 240 344 v podvečerních hodinách

PROJEKT REGIONÁLNÍ VZDĚLÁVACÍ KURZY I.
JE SPOLUFINANCOVÁN EVROPSKOU UNIÍ
Z EVROPSKÉHO ZEMĚDĚLSKÉHO FONDU
PRO ROZVOJ VENKOVA v rámci osy IV LEADER
Programu rozvoje venkova ČR

Občanské sdružení Podzámčí
po prvním úspěšném kurzu pořádá

2. kurz zdravého životního stylu a snižování nadváhy

Lektor: **Ing. Renata Kučerová, MUDr. Ivan Kučera**
(zkušenosti od roku 1992)

- Redukce hmotnosti pod dohledem lékaře
- Relaxační cvičení
- Stravovací návyky
- Zjištění stavby těla
- Změna myšlení

Začátek 1. 12. 2009

Cena: 1 500,- Kč

Předběžné přihlášky:

Daniela Lusková denně mezi 19. - 20. hodinou

Tel.: 604 240 344

E-mail: Daniela.Luskova@seznam.cz

lékárna	adresa	kontakt	otevírací doba	
			všední dny	víkend
Lékárna U Nádraží	Chlumec n. C., Nádražní	495 487 220	7.00 - 16.00	není
Lékárna s.r.o.	Chlumec n. C., Pražská	495 485 219	7.30 - 17.00	SO 8.00 - 10.45
Lékárna U Anděla	Chlumec n. C., Klicerova	499 871 264	8.00 - 16.30	není
Lékárna Ave Maria	Chlumec n. C., Jungmannova	495 484 187	7.30 - 17.00 (PÁ do 19.00)	není
Lékárna U Bílého hada	Nový Bydžov, J. Maláta	495 491 374	7.00 - 16.00	není
Lékárna U Bílého páva	Nový Bydžov, náměstí	495 491 344	7.30 - 17.00	SO 8.00 - 12.00
Lékárna U Haltufů	Nový Bydžov, B. Smetany	495 492 544	7.30 - 17.00	SO 8.00 - 11.30
Lékárna U Marka	Nový Bydžov, M. Bydžovského	495 491 506	7.00 - 17.00	SO 7.30 - 11.30
Lékárna Hypernova HK	Hradec Králové - OC HYPERNOVA	495 522 437	9.00 - 20.00	SO i NE 9.00 - 20.00

Ing. Daniela Lusková

Životní moudra

- ✧ Vůdce je člověk, který dokáže přimět jiné lidi, aby dělali něco, do čeho se jim nechce, a dokonce, aby to dělali rádi.
H. Truman
- ✧ Nejčastěji zavíráme oči tam, kde se bojíme otevřít hubu.
Milan Růžička

✧ Síla lásky spočívá v tom, že je člověk šťasten se ženou, síla sebelásky, že je šťasten bez ní.
Albert Einstein

✧ Máslo na hlavě není součástí správné výživy.
Peter Gossanyi

✧ K rozhovoru mezi ženami musí být alespoň tři. Dvě, které hovoří, a třetí, o které hovoří.

LV

Velmi náročný víkend přípravky

Hodně náročné dva dny mají za sebou hráči Chlumecké fotbalové školičky, kterou tvoří fotbalisté FK Chlumec a RMSK Nový Bydžov. Vše začalo v sobotu ráno na chlumeckém hřišti, kde mladší příprava B sehrála dva zápasy okresního přeboru. Výsledky a komentář nám dodali trenéři Vladan Kárník a Ladislav Heger.

V sobotu 23. 5. 2009 odehrála mladší příprava B na domácím hřišti 7. kolo okresního přeboru.

Sestava: Jan Novotný - Lukáš Heger, Vítek Fuxa, Martin Vavřínek, Filip Bambas - Filip Fírbacher, Jakub Zavoral, Vojta Doležal - Matěj Váňa, Tom Divišek, Jakub Tichý, Petr Staněk

CHLUMEC - HOŘICE 6 : 0

Branky: Doležal 2, Staněk 2, Divišek 2

CHLUMEC - MILETÍN 1 : 1

Branky: Doležal

V. Kárník, L. Heger (trenéři): Obě utkání jsme hráli s jasnou převahou. V prvním utkání byly k vidění pěkné góly, ale v druhém utkání jsme se na gól natrápili, což se nám vymstilo. Hru na soupeřově půlce jsme nedokázali využít ke vstřelení branek, a tak soupeř z ojedinelé šance vyrovnal.

Výsledky, tabulka a další program:

OKRESNÍ PŘEBOR MLADŠÍ PŘÍPRAVKA:

16. (7. jarní) kolo 23. až 24. 5.:

Turnaj 7A poř. Předměřice NE 11:

Stěžery - Slavia Hradec 1 : 2, Předměřice - Olympia Hradec B 0 : 3, Předměřice - Slavia Hradec 0 : 5, Stěžery - Olympia Hradec B 4 : 0.

Turnaj 7B poř. Probluz SO 10:

Probluz - Třebeš B 4 : 0, Kunčice - FC Hradec C 4 : 0, Kunčice - Třebeš B 0 : 0, Probluz - FC Hradec C 4 : 0.

Turnaj 7C poř. Lhota p. L. NE 10:

Lhota p. L. - Nový Hradec 1 : 7, Roudnice - Malšovice 2 : 0, Roudnice - Nový Hradec 3 : 2, Lhota p. L. - Malšovice 2 : 3.

Turnaj 7D poř. Chlumec SO 10:

Chlumec B - Hořice 6 : 0, Převýšov - Miletín 0 : 5, Převýšov - Hořice 0 : 5, Chlumec B - Miletín 1 : 1.

TABULKA:

1. Stěžery	32	23	5	4	96 : 30	74
2. Černilov	30	24	2	4	82 : 20	74
3. Probluz	30	23	1	6	85 : 24	70
4. FK Chlumec B	32	20	4	8	119 : 48	64
5. Nový Hradec	30	20	2	8	81 : 30	62
6. Hořice	32	19	3	10	81 : 58	60
7. Roudnice	32	18	5	9	82 : 55	59
8. Slavia HK	30	14	4	12	48 : 32	46
9. Olympia HK B	30	14	4	12	51 : 38	46
10. Kunčice	30	13	6	11	70 : 54	45

11. Jaroměř B	30	12	8	10	40 : 32	44
12. Malšovice	30	10	6	14	41 : 51	36
13. Předměřice	32	10	5	17	31 : 56	35
14. Třebeš B	30	9	4	17	27 : 65	31
15. Lhota p. L.	32	7	2	23	47 : 100	23
16. Miletín	32	5	4	23	35 : 87	19
17. Převýšov	32	2	2	28	19 : 131	8
18. FC Hradec C	30	1	1	28	9 : 133	4
	556	244	68	244	1044 : 1044	800

17. (8. jarní) kolo 30. až 31. 5.:

Turnaj 8A poř. Černilov NE 10:

Jaroměř B - Chlumec B, Černilov - Převýšov, Černilov - Chlumec B, Jaroměř B - Převýšov.

V sobotu odpoledne absolvovala čtveřice našich hráčů (V. Kycelt, V. Doležal, J. Mahr, A. Suchánek) zájezd na utkání první ligy Liberec - České Budějovice, který pořádal RMSK. Vstoupky na super místa zajistil hráč Liberce Míra Holeňák, a tak kluci mohli obdivovat první ligu.

Nedělní dopoledne začalo krajským přeborem A mladší přípravky v Hlušicích.

FK CHLUMEC - JAVORKA 6 : 0 (3 : 0)

branky: D. Doležal 2, Kycelt 2, Mahr, V. Doležal

V minulém utkání nás Javorka hodně potrápila a i tentokrát připravili její trenéři pevnou obrannou hráz, kterou jsme ale brzy rozbouřili vstřelenou brankou, a poté jsme soupeře jasně přehráli. Hodně příležitostí dostala druhá sedmička, tvořená převážně hráči roč 2001.

FK CHLUMEC - JAROMĚŘ 5 : 2 (1 : 2)

branky: V. Doležal 3, Kycelt, Suchánek

Nejtěžší soupeř v naší skupině, Jaroměř, přijel bez kanonýrky Khýrové a hodně jsme mu chtěli vrátit minulou porážku. Vedli jsme 1 : 0, ale soupeř, dvěma výstavními dělovkami pod břevno, skóre otočil. V poločase leckoho napadaly chumelé myšlenky, ale ne tak naše kluky. Druhá půle to byl uragán, který smetl Jaroměř čtyřmi brankami a nutno říci, že jednou hezčí než druhou.

FK CHLUMEC - HOSTINNÉ 4 : 0 (2 : 0)

branky: Váňa 2, Pokorný, Cholasta

Toto utkání odehrála jen druhá sedmička + Honzík Mahr. Hráči první sedmičky se přesunuli do Kunčic na utkání OP starší přípravky (více níže). Celý zápas jsme tak odehráli jen s jedním střídajícím hráčem, ale přesto jsme dokázali Hostinné porazit.

sestava: Fírbacher - Pilný, Suchánek, Kycelt, D. Doležal, J. Novotný, V. Doležal, Mahr - Fuxa, Zavoral, Heger, Staněk, Pokorný, Váňa, Cholasta, Galamb

Neúplná tabulka:

Tým	Zápasy	V	R	P	Skóre	+/-	Body
1. Chlumec n. C.	21	20	0	1	137 : 5	132	60
2. Jaroměř	18	15	1	2	76 : 19	57	46

3. Javorka	21	11	3	7	29 : 27	2	36
4. Olympia HK	18	9	2	7	40 : 22	18	29
5. Vrchlabí	15	5	3	7	17 : 41	-24	18
6. Hostinné	18	2	3	13	8 : 57	-49	9
7. Dv. Králové	15	2	2	11	4 : 62	-58	8
8. Nová Paka	18	0	2	16	2 : 80	-78	2

Odpoledne jsme zakončili fotbalovou neděli v Kunčicích, kde jsme sehráli dva zápasy okresního přeboru starší přípravky:

Kunčice - CHLUMEC 4 : 6

branky: D. Doležal 3, Novotný 2, V. Doležal

Kunčice - CHLUMEC 4 : 5

branky: D. Doležal 2, Novotný, Kycelt, Fírbacher

Po rychlém přejezdu z Hlušic nastoupili naši hráči, doplnění o čtyři kluky roč. 99, na hřišti v Kunčicích. V soupeřově týmu byli tři velcí hráči roč. 98, kteří nám dělali problémy hlavně při střelbě z dálky, když pálili nebezpečně z velkých vzdáleností a při standardních situacích, kde byli o 30 cm vyšší než naši největší hráči... První utkání jsme zahájili velmi laxe a zaslouženě jsme v poločase prohrávali. Po poločasové domluvě už to bylo lepší a zaslouženě jsme zvítězili. Druhý zápas jsme začali ještě hůře. Běžela první minuta a už jsme prohrávali 0 : 2!! Docházely nám síly, ale přesto jsme otočili na 3 : 2. Poté jsme opět polevili a když to bylo 4 minuty před koncem 4 : 3 pro domácí, tak už jsme nevěřili snad ani na lavičce. Ale kluci to nevzdali. Centr Filipa zapadl až za brankáře domácích a dvě minuty před koncem všem utekl Honza Novotný a tvrdou ranou rozhodl o našem vítězství.

sestava: Sedláček - Pilný, Suchánek, M. Novotný, Rakouský, Drahokoupil, Fírbacher, D. Doležal, V. Doležal, Kycelt, J. Novotný, Mahr

OKRESNÍ PŘEBOR STARŠÍ PŘÍPRAVKA SKUPINA A:

5. kolo:

Černilov - Lhota p. L. 5 : 1 a 4 : 2

6. kolo:

Lhota p. L. - Jaroměř B 2 : 0 a 1 : 0

Kunčice - Chlumec 4 : 6 a 4 : 5

Třebeš B - FC HK žákyně 4 : 0 a 7 : 0

Skřivany - Stěžery 0 : 1 a 1 : 0

Černilov - Roudnice 2 : 6 a 1 : 7

TABULKA:

1. Stěžery	12	9	2	1	43 : 14	29
2. Roudnice	12	9	0	3	40 : 20	27
3. Třebeš B	12	7	4	1	44 : 19	25
4. FC HK žákyně	12	7	1	4	28 : 24	22
5. Černilov	12	6	2	4	44 : 29	20
6. Skřivany	12	5	3	4	12 : 10	18
7. Chlumec	12	4	2	6	30 : 42	14
8. Lhota p. L.	12	3	1	8	17 : 39	10
9. Kunčice	12	1	2	9	23 : 43	5
10. Jaroměř B	12	0	1	11	7 : 48	1
	120	51	18	51	288 : 288	171

7. kolo:

Roudnice - Lhota p. L. (27. 5. v 16.30)

Stěžery - Černilov (29. 5. v 16.30)

FC HK žákyně - Skřivany (15. 6. v 17. hř. Urbanice)

Chlumec - Třebeš B (27. 5. v 16.30)

Jaroměř B - Kunčice (28. 5. v 16.30)

Martin Fírbacher, Rostislav Doležal, Petr Kycelt, Ladislav Heger, trenéři FK Chlumec: Máme za sebou hodně náročnou neděli. V obrovském vedru sehráli naši kluci 5 vítězných utkání a za to jim zasluží velký dík. Opravdu jsme byli spokojeni. Nasazení, fotbalovost, ale i vůle a morálka, to byly atributy, kterými jsme soupeře přehráli. Velké poděkování patří i všem rodičům, kteří s námi celý víkend absolvovali. 13. 6. proběhl v Chlumci finálový turnaj mladší přípravky, který byl odměnou za celoroční práci našich hráčů.

X. ročník JUNIOR NORTH CUP MICRO 2009

Dne 30. 5. 2009 odehráli hráči mladší přípravky ročníku narození 2002 a mladší společně s hráči Nového Bydžova turnaj v Jablonci n. N. Do skvěle připraveného turnaje jsme bohužel nastoupili dost bojácně. Kluci hráli ustrašeně a tři prohry (**SK Benešov 2:0, FK Mladá Boleslav 3:0, FK Admira Praha 2:0**) na úvod nás dost mrzely. V dalším utkání jsme však získali sebedůvěru (**FK Baumit Jablonec „03“ 0:7** - střelci: Váňa 2, Kříž 2, Hruška, Tichý, Klotz). Kluci bojovali i v posledním zápase skupiny D, ale prohra (**FC Slovan Liberec „B“ 2:1** - střelec: Kříž) nás odsunula až do bojů o 13. - 24. místo.

V této fázi turnaje jsme představili o poznání lepší a bojovnější výkony, dvě vítězství a jedna prohra (**FK Baník Most 0:4** - střelci: Hruška, Kříž, Herz, Němec, **OFC Jablonec 0:1** - střelec: Váňa, **FC Hradec Králové 2:1** - střelec: Váňa) všechny povzbudily do boje o 17. místo. V posledním zápase nás čekal vyrovnaný souboj, který jsme vyhráli až na pokutové kopy (**FK Baumit Jablonec B 0:0, pokutové kopy 3:4** - střelci: Váňa, Hruška, Kárník, Váňa).

Za celkový výkon musíme pochválit všechny kluky, kteří absolvovali náročný deštivý turnaj plný gólů a radostí ze hry, všechny rodiče, kteří nás podporovali v dobrém i zlém, a celý organizační výbor turnaje za skvěle odvedenou práci.

Sestava: Matěj Váňa, David Hruška, Vojta Kárník, Láďa Herz, Martin Kříž, Jakub Němec, Tomáš Trutnovský, Matěj Klotz, Jiří Králíček, Jakub Tichý

V konečném pořadí obsadil FK Chlumec nad Cidlinou 17. místo mezi 24 účastníky.

trenéři **Vladan Kárník** a **Luboš Hruška**

16. ročník mezinárodního fotbalového turnaje přípravek (r. 99 a ml.) MILLY-LA-FORET (Francie), 30. - 31. 5. 2009

Spojené přípravkové mužstvo RMSK Cidlina Nový Bydžov - FK Chlumec n. C. se zúčastnilo velkého zahraničního turnaje, který se konal v malebném městečku Milly-La-Forêt, nedaleko Paříže.

Turnaje se zúčastnilo 24 mužstev z Francie, Anglie, Nizozemí, Německa a ČR.

Turnaj začínal zápasy ve čtyřech skupinách po šesti týmech. Výsledky naší skupiny (Groupe 2):

La Rochette 1 : 1 (Suchánek)

První utkání = ospalý začátek, přestože jsme přijeli o den dříve. Soupeř využíval během celého utkání silného větru k nakopávání míčů k naší brance a po chybě brankáře Lehkého jsme zpočátku prohrávali. Po té jsme ožili a zaslouženě vyrovnali. Vítr nespědčil kombinaci.

Arpajon 0 : 0

S těžkým soupeřem, který nakonec skončil v celém turnaji na 2. místě, jsme příkladně bojovali. Remíza nás potěšila.

Epinay Athletico 0 : 0

Zatím nejlepší výkon, mírná převaha, vytvořili jsme si i několik šancí, největší z nich D. Doležal neproměnil. Změny v sestavě se projeví pozitivně.

Champcueil 0 : 3 (Urbánek, D. Doležal 2x)

Soupeře jsme k ničemu nepustili, sestava si „sedla“, kombinativní hra vedla k zaslouženému vítězství.

Maisse 0 : 2 (D. Doležal, Svášek)

Po dobrém výkonu zasloužená výhra, která znamenala postup ze skupiny (2. místo) do čtvrtfinále.

Čtvrtfinále - v něm jsme se střetli s vítězem první skupiny (Groupe 1), který nedostal do té doby ani gól.

Groessen I (Holandsko) 0:0, na penalty 5 : 4 (dali Kycelt, D. Doležal, Urbánek, Suchánek, nedal Mahr)

O vítězi tohoto utkání s velmi silným soupeřem rozhodl až penaltový rozstřel, v němž jsme měli smůlu. Zajímavé je to, že od tohoto utkání všechna další, i to finálové, vyhráli tito Holanďané na penalty.

Touto prohrou jsme se dostali do skupiny o 5. až 8. místo.

Groessen II. (Holandsko) 0 : 1 (D. Doležal)

Urostlých Nizozemců jsme se nezalekli a po dobrém výkonu jsme zaslouženě zvítězili.

Utkání o 5. - 6. místo

Les Ulis 1 : 0

Zpočátku jsme měli mírnou převahu, ale neproměnili jsme „loženku“, čímž jsme dostali Francouze na koně. Začaly nám docházet síly, na zvrát už nebylo.

Celkově jsme tedy skončili na velmi pěkném šestém místě.

Sestava: Vacek Tomáš, Lehký Jan - Svášek Matyáš, Urbánek Roman, Vaněk Jakub (r. 99), Kycelt Vojtěch, Doležal David, Mahr Jan, Doležal Vojtěch, Suchánek Adam, Zavoral Jakub (r. 2000)
Trenéři: R. Doležal, T. Svášek, P. Kycelt
Vedoucí týmu: R. Vacek
Fanclub: Mahrovi, Kyceltovi, Doležalovi, Vaňkovi, M. Suchánková, M. Bičíšřová
Tlumočnice: M. Bičíšřová

T. Svášek, P. Kycelt, R. Doležal, trenéři: Umístění je velmi dobré, vždyť týmy věkově blízké končily od 18. místa níže.

Hra kromě prvního zápasu měla slušnou úroveň a přijali jsme i pár pochval od zahraničních výprav. Kromě sportovní části, se kterou panuje jistě spokojenost, byl turnaj velmi dobře zvládnut po organizační i společenské stránce (průvod historickým centrem, hymny, vyhlášení výsledků, vysoká návštěvnost...). Zkušenosti získané ze hry s cizími hráči, zejména tmavé pleti, jsou nenahraditelné.

Celá výprava fungovala jako tým, děti si vyhrály i ve volném čase (tombola, soutěže...), časově vše klapalo.

Za dobrou práci následovala odměna. Byl jí výlet do nedaleké Paříže,

kde jsme „dostali“ další porci nezapomenutelných zážitků z návštěvy Eiffelovky či plavbě po Seině.

Na závěr stručně - bylo to pěkné, těšíme se na další podobné akce.

DOPLŇOVAČKA

Tato krátká ulice je pojmenována po českém prozaikovi a dramatikovi Aloisi ... (1851-1930), tvůrci českého realistického románu. Napsal Proti všem, Temno, Psohlavci aj.

1	H				
2	H				
3	H				
4	H				
5	H				
6	H				
7	H				
8	H				
9	H				

1. Lesík
2. Vajíčko vši
3. Tepla
4. Stavby zadržující vodu
5. Požárník
6. Zimní sport
7. Špice
8. Mluva
9. Šlechtic

Rozluštění na str.: 39

LV

Inzerce

Konec chlumeckého okresu

Od svého vzniku se chlumecký samosprávný okres při každém politickém záchvěvu obával o své přežití. Větší jistotu by mu zajistilo zřízení hejtmanství, nebo později politické správy. Ještě před zánikem smíšeného okresu v roce 1865 žádalo město i okresní samospráva, s podporou Oktaviána Kinského, o zřízení okresního hejtmanství, ale stejně, jako již v roce 1850, nebylo vyhověno. Z budoucího dění je zřejmé, že ne vždy byla městská i okresní samospráva s majitelem panství jednotná. Tentokrát byl majitel panství současně chlumeckým starostou. Před zánikem smíšených okresů se chlumecká okresní samospráva touto otázkou zabývala ještě v roce 1867 a intervenovala za zvětšení obvodu okresního soudu o všechny obce, které byly součástí chlumeckého panství a byly začleněny do sousedních okresů nechanického a králověhradeckého. Na východě to byly např. Kratonohy, Babice, Obědovice a na západě od Dobšic přes Žehuň, Kněžičky, Nový po Skochovici. Ani tentokrát nebyla vyslyšena a o dva roky později se podle zápisu k této otázce zastupitelé opět vrátili. Následně došlo k relativní stabilizaci poměrů. To potvrdila i výstavba Okresního domu počátkem minulého století. Okresní samospráva a okresní soudy nezávisle působily ve stejných správních obvodech. Nový zlom nastal až po vzniku Československé republiky. Nehledě na to, jaké mínění jsme si na základech školního dějepisu, nebo dalšího vzdělávání, vytvořili k rozepřím austroslováků a panslavistů, nebo vzniku Masarykova Československa, musíme vzít na vědomí, že i v novém státě se mluvilo snad tuctem jazyků. U nás se hodnotil vznik nové republiky jednoznačně kladně, ale v Evropě tomu tak vždy nebylo. Ještě v polovině minulého století například soudil přední anglický historik Taylor, že Masaryk vytvořil stejně nesourodý stát, jako bylo staré Rakousko-Uhersko. Když se nad tímto tvrzením zamyslíme s dnešními zkušenostmi, asi nebyl daleko od pravdy. Zájmy jednotlivých národů nebyly totožné a idea čechoslovakismu, která se dlouho šířila, byla falešná. Ponechme mimo náš zájem Podkarpatskou Rus a Slovensko. V Čechách a na Moravě zůstala velmi silná německá menšina. Zatímco v Čechách byli Němci lokalizováni spíše do Sudet, na Moravě byli hodně rozptýleni. Před nově vzniklou politickou elitou stál velký problém, jak tyto různé zájmy zvládnout. Jako jednu z cest viděli politici reorganizaci územní správy.

Prvním zákonem, kterým byl vyhlášen tehdejší Národním výborem československým nový samostatný stát, byl současně převzat dosavadní rakousko-uherský právní řád a s ním i původní systém státní správy. Ta však byla rozdílná v Rakousku a Uhersku, tedy i v jednotlivých částech nové republiky. Snahou nové politické reprezentace bylo sjednotit řízení, ale také v nových strukturách co nejvíce eliminovat národnostní třenice. Proto jedním z dalších kroků této snahy v Čechách bylo rozpuštění okresních zastupitelstev v roce 1919 a jejich dočasné nahrazení nevolnými okresními správními komisemi. Tím také skončila v okresech samospráva, i když okresní správní komise formálně jednaly téměř stejně jako zastupitelstva. Začalo se proslychat, že zastupitelské okresy budou zcela zrušeny. V roce

1920 byla okresní hejtmanství přejmenována na okresní politické správy, ale v jejich čele zůstali okresní hejtmáné. Pro chlumeckou a novobydžovskou okresní správní komisi zůstal sídlem politické správy Nový Bydžov. Národní shromáždění přijalo zákon o zřízení župních a okresních úřadů. Cílem zákona bylo sjednotit státní správu na celém území a malé okresy s odděleným uplatňováním státní moci a samosprávy se politickým představitelům nejevily nadále vhodné. Pro město a celé Chlumecko nastalo nové období nejistoty. V dané záležitosti se postupně střídaly příznivé i nepříznivé zprávy. V roce 1921 se vydává deputace funkcionářů jednat v Praze o zřízení okresního úřadu. Následně se povídalo, že jednání bylo úspěšné, ale současně se rozšířila zpráva, že by měl být zrušen berní úřad. Následují nová a nová jednání. V roce 1922 byla podána žádost o instalaci expozitury okresní politické správy a začalo se tutlat, že župy nebudou. Ty podle zákona měly být zřízeny do pěti let. Zákon byl nakonec naplněn pouze na Slovensku a Podkarpatské Rusi. V Čechách, na Moravě a ve Slezsku se setkal s velkým odporem, který měl různé příčiny. Moravané a Slezané nechtěli přijít o zemskou správu a v Čechách byla důležitou otázkou zastupitelských okresů. Na celém území, jak již bylo vzpomenuto, hrály významnou roli národnostní otázky. Nakonec v tomto roce, aby byly otupeny vášně, zavedla novobydžovská okresní politická správa v Chlumci jeden úřední den v měsíci. Podobně se v Chlumci úřadovalo až do protektorátu. V tomto roce se konala řada jednání o zachování malých okresů včetně mimořádného sjezdu českých okresů. Jejich představitelé neměli ale jednotný názor. Chlumečtí se angažují na straně uchování současného stavu. Podpořili proto i petici okresní správní komise v Habrech k zachování okresních úřadů v menších zastupitelských okresech. Po celé toto rušné období však okresní kancelář, řízená okresní správní komisí, naplňuje své hlavní poslání, kterým je péče o hospodářský rozvoj území. Zejména pokračovala elektrifikace a postupně i první kroky k telefonizaci okresu, meliorace. Po vyřešení některých majetkových sporů, vyvolaných pozemkovou reformou, byl zakoupen tzv. zapečský zámek od Kinských s tím, že bude využíván pro zřízení chorobince, chudobince a sirotčince. Tím bylo navázáno na předválečný záměr. Mezi jinými zápisy bychom objevili i jednání o dalším rozvoji školství. Byl například podpořen záměr výstavby společné školy pro obce Káranice a Chudeřice, školy v Hlavečniku. Ke klidu jistě nepřispěla snaha obce Polní Chrčice o odchod z okresního svazku. Ten ale nebyl z centra umožněn. Celé období nejistoty trvalo až do roku 1927, kdy byl Národním shromážděním schválen nový zákon o organizaci politické správy. Účinnosti zákona od 1. července 1928 měly předcházet volby do všech nově navržených orgánů veřejné správy. Ani uskutečnění tohoto zákona se neobešlo bez potíží. Termín voleb byl odkládán, a tak účinnost zákona musela být stejně odložena až na 1. prosinec 1928. Od počátku tohoto roku se v Chlumci konalo několik místních i okresních shromáždění. Poslanec Černý, rodák z Nepoch, byl podezírán ze zra- dy a podpory nového uspořádání. Byly to však opravdu vy-

ší zájmy, které nakonec vedly k tomu, že ve stanovený termín vešla v život nová organizace správního uspořádání se čtyřmi zeměmi a s okresy vymezenými hranicemi okresů politických. Malé samosprávné okresy zanikly, jak tomu již napovědělo odvolání zastupitelstev po vzniku nové republiky. Poslední schůze chlumecké okresní správní komise se konala 22. listopadu 1928. Na ní byli zvoleni zástupci pro předání majetku novému okresnímu úřadu a poděkováno úřednictvu a všem spolupracovníkům, jak to již na takových posledních schůzích bývá...

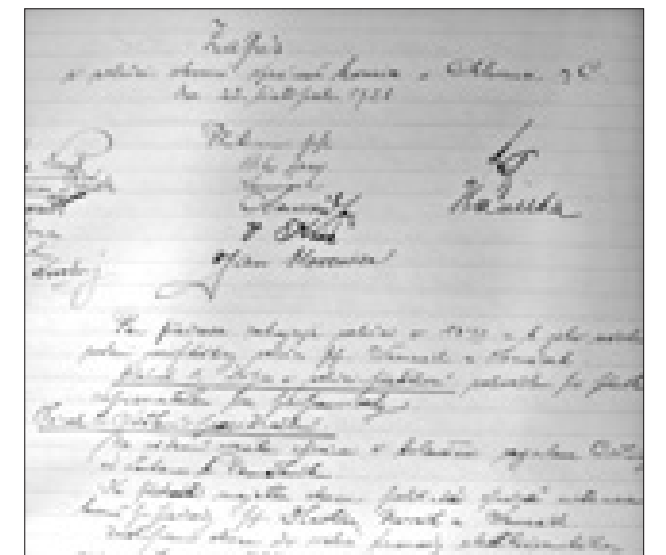
Ještě předtím v květnu bylo rozhodnuto o prodeji okresního domu okresní hospodářské záložně. Okresní dům se stal minulostí, přečkalo jen označení na fasádě. Majitelem objektu se stala záložna a na světě zůstal záloženský dům. Někteří starší občané dosud oba názvy používají. V objektu jsou i nyní úřední místnosti pro veřejnou správu, jak tomu bylo po větší část jeho trvání. Nikdy nepatřil do městského majetku. Na stránkách Chlumeckých listů, které pečlivě o činnosti okresní správní komise informovaly, se v roce 1928 objevily informace s tučně vysázenými nadpisy: Chlumecké oběti reformy politické správy, nebo se také psalo, že město bylo darem od vlády povýšeno na vesnici. Jeden z příspěvků předpokládal, že nové okresy se nemohou osvědčit a že se zastupitelský okres jistě vrátí. Známy chlumecký divadelník a notářský úředník Sláva Cón to viděl černěji, když popsal svou vizi, ve které v zániku okresu viděl i zkázu samotného města. Na místě okresního domu bude podle jeho vize postavena mohyla s hrozcí rukou na vrcholu a textem připomínajícím staré báje.

„Poutníče, půjdeš-li náhodou kolem, zastav a věnuj vzpomínku jeho slavné památce...“. K naplnění fejetonistovy předpovědi máme ještě čas až do roku 3928 a kdoví, co se do té doby ještě přihodí. Je ale skutečností, že samosprávný chlumecký okres ukončil svoje působení poslední listopadový den 1928 a až do roku 1949 zůstal Chlumeck nad Cidlinou ještě sídlem soudního okresu. Po této reorganizaci zanikly i soudní okresy a soudní správní obvody byly sjednoceny se státní správou a samosprávou. Hranice okresu Nový Bydžov se na Chlumecku zmenšily o území, které připadlo k okresu Přelouč. Ještě více se Chlumecko zmenšilo při reformě územní správy v roce 1960, kdy skončil i novobydžovský okres a jeho největší část byla zařazena do okresu Hradec Králové. Žiželice a jejich okolí připadly ke Kolínu. Staleté vazby k Chlumci nad Cidlinou, vyplývající z panské správy a století ve společném okresu se rychle zprětrhaly. První odezvou byl nedostatek žáků pro chlumeckou jednatelku, ale postupně zanikly mnohem důležitější ekonomické vazby. Přispěla k tomu i restrukturalizace výroby po roce 1989. Bývalé Chlumecko jsme mohli vymezit územím samosprávného, nebo soudního okresu s počtem obyvatel převyšujícím dvacet tisíc obyvatel. Jeho dnešní území, vymezené dosahem pověřených kompetencí městského úřadu (obce II. stupně), dosahuje pouze deseti tisíc. Poslední reformu veřejné správy nepovažují za šťastnou. Nepřinesla žádné slibované přiblížení úřadů občanům, počet úředníků se zvýšil, stejně narostl počet komplikovaných správních předpisů.

Slavný okresní soud přestál v Chlumci téměř sto let, veleslavné okresní zastupitelstvo přečkalo padesát let a netitu-

lovaná okresní komise (protože užívání titulů z časů monarchie bylo zrušeno) ještě téměř desetiletí. Dnes se Chlumecko podstatně zmenšilo a velké správní centrum z města asi nebude. Přesto bychom z historie mohli čerpat nejedno poučení. Sídlem okresu již není ani Nový Bydžov. Historické podmínky pro vznik centra kraje a později okresu v tomto městě vytvořili jeho prozíraví měšťané vykoupením se z poddanství v 16. století a pozdější výstavbou veřejných budov a škol, které byly pro správní funkce potřebné a včas připraveny. Ani toto město zatím nedosáhlo milionu, jak fejetonista napsal, ale školy a některá další zařízení se ještě nedávno rozvíjela slibně. U nás dnes zůstává v Komenského ulici nezastavěný jediný městský pozemek v centru. Neměl by být prohospodařen a měl by zůstat připraven pro výstavbu centrálního veřejného objektu, aby se chmurná předpověď Slávy Cóna nemohla naplnit a abychom naplnili i přání odbojné báje Krásky, která raději opustila manžela Býda a stála u založení našeho města a skrze kterou jsme s Novým Bydžovem v trvalém škádlení. Ta by se, jak známo, nedala ošidit od nikoho, tím méně od praradných mužů, se kterými chtěla bojovat.

-jiv-

Záhlaví posledního zápisu z jednání okresní správní komise 22. listopadu 1928. Z textu: „K předání majetku okresu politické správě ustanoveni kromě předsedy...“

TERMÍN UZÁVĚREK A VYDÁNÍ VÝTISKŮ CHLUMECKÝCH LISTŮ

Číslo	Datum uzávěrky	Datum vydání
7/09	čtvrtek 2. 7.	čtvrtek 23. 7.
8/09	čtvrtek 30. 7.	čtvrtek 20. 8.
9/09	čtvrtek 3. 9.	čtvrtek 24. 9.
10/09	čtvrtek 1. 10.	čtvrtek 22. 10.

O pamětnických mostech

Výstavba nových silnic patřila k rozpočtově nejnáročnějším činnostem chlumeckého okresu koncem 19. století. Náročná byla zejména výstavba mostů přes Cidlinu a jiné toky. Když se dnes dovidáme o majetkových překážkách při výstavbě dálnice, nebo obchvatech měst a obcí, vězte, že to nebylo ani tenkrát jiné. Když projíždíme po kdejaké okresce, říkáme si, proč je tak klikatá. Je to jednoduché, stavitelé se často vyhýbali polím těch sedláků, kteří je nechtěli uvolnit, a museli je proto směřovat po starých cestách. Nejinak tomu bylo při výstavbě silnice z Pamětníku do Levína, které navíc byla v cestě i řeka Cidlina s jejími rameny a mlýnským náhonem. Silnice měla být součástí trasy z Převýšova do Strašova. První zprávu o záměru výstavby najdeme v zápisech okresního zastupitelstva z prosince 1883. Pamětník byl až do poloviny minulého století součástí politické obce Lučice. V osmdesátých letech 19. století se sem přistěhoval Václav Vacek, rodák ze Zdražan, který studoval na pražské technice i univerzitě, a ačkoliv studia nedokončil, dokázal své vzdělání využít v bohaté praxi. Pamětnický rodák Václav Horyna uváděl, že ovládal dokonce sedm jazyků. Vacek v Pamětníku zakoupil starý mlýn a založil ovocnou školku. Jeho rozhodnutí se dostalo veřejného uznání a v roce 1885 byl zvolen okresním starostou.

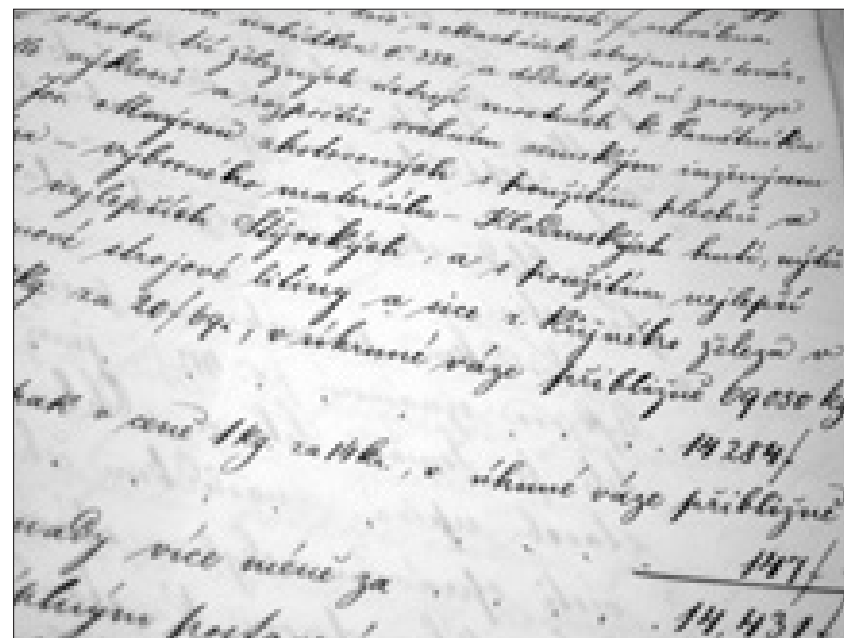
Měl nepochybně i osobní zásluhu na založení okresní školky v Chlumci nad Cidlinou a ustanovení svého vrstevníka Jana Říhy okresním zahradníkem. Byl to nepochybně také Václav Vacek, který se ve funkci okresního starosty nejvíce zasloužil o překonání obtíží a výstavbu mostů a silnice spojující Pamětník s Levínem.

V březnu 1885 bylo provedeno dodatečné vytyčení silnice a hráze od Pamětníku k Levínu, okresní zastupitelstvo bylo seznámeno s připomínkami k vytyčení trasy a schválilo zahájení příprav ke stavbě s tím, že v první řadě musí být dořešeny majetkové vztahy. V okolí mostů již nebylo možno z technických důvodů provádět ve vytyčené trase žádné změny. Postupu přípravy bránil jeden vlastník pozemků z Loukonos a našel zastání i u tamější obce. Spory byly vedeny i cestou stížností na hejtmanství i zemské správě. Ta nakonec potvrdila postup okresního zastupitelstva a došlo k vyvlastnění nezbytné části pozemku pro uvedenou stavbu. Mezitím pokračovala příprava vlastní stavby mostů podle vyhotovených projektů. Okresní zastupitelstvo vypsalo výběrová řízení na dodavatele vlastní mostní konstrukce všech tří mostů a dodavatele stavební části, která zahrnovala výstavbu mostních pilířů a úpravu hráze v bezprostřední blízkosti mostů. Konkurz byl zveřejněn v pražských

Národních listech a Politice dne 30. 3. 1886. Počátkem června byli z nabídek vybráni dodavatelé obou částí stavby. Oba byli místní. Firma Frič a Macháček předložila nabídku na zhotovení ocelové konstrukce z ocele z kladenských hutí a štyrských nýtů s použitím nejlepší litiny s cenou 14 431 zlatých.

Stavatel Jan Zima nabídl vyhotovit zadané stavební práce za 3 417 zl. Také stavební dozor byl vybírán konkurzem. Stal se jím chlumecký hraběcí stavitel Tomáš Lehovec. Stavba šla rychle na svět, což byla konec konců jedna z konkurzních podmínek. Ocelovou konstrukci dodala chlumecká „železná“ továrna nejen rychle a ve slíbené kvalitě, ale také na krejcar ve sjednané ceně. Se stavitelem Zimou to však bylo složitější, protože jak šel čas, cena se postupně zvyšovala. Zda ale dodržel všechna ujednání, se již nedovíme, protože se stalo to, co je na stavbách běžné i dnes, s časem se měnil původní projekt. Mosty byly usazeny na vyšší pilíře, aby konstrukci neohrozila hladina vody při záplavách. Změnilo se i založení pilířů, když přitom okresní výbor trval na dodávce kamene ze stanoveného lomu a nechtěl připustit jiný, zřejmě dostupnější a levnější. To také způsobilo zdržení výstavby. Nejvíce byli zastupitelé nespokojeni se stavebním dozorcem, zdál se jim nečinný a přitom drahý. Nakonec byly mosty ještě v roce zahájení výstavby dokončeny a slavně c.k. novobydžovské hejtmanství je zkolaudovalo. Mosty zatížily okresní rozpočet částkou 23 514 zl. Cena ocelové konstrukce již byla uvedena, stavební a ostatní náklady nakonec stály něco přes 9 000 zl. Bylo to hodně? Ale stavělo se rychle a po více než 120 letech, které mosty dožily, by asi získaly i punc kvality. Dnes je ovšem jejich stav velmi špatný a svědčí o nedostatečné údržbě, kterou jim nevěnovali pozdější správci. Ocelové konstrukce jsou zkorodovány a jen štyrské nýty je zřetelně drží nad vodou. Jeden z posledních výrobních štítků nese málo čitelný letopočet výroby, kterou se dávno zaniklá strojírenská firma může dosud chlubit.

Dodnes mosty přežívají snad pouze silou vlastní vůle. Opravit se asi ani nedají, bude třeba vybudovat nové. Od

blízké dálnice k nim sice byla vybu-

vána zcela nová spojka, ale zúžený profil k nim přivede jen osobní automobil a již brzy možná pouze chodce po kládě, kterou bude možné ukotvit na zbytky rozpadajících se pilířů. V konstrukci vozovky jsou otvory, kterými stéká voda přímo do Cidliny. Zatímco dříve pamětní občané usilovali o vybudování mostů, možná, že současným uživatelům milého letoviska jejich stav vyhovuje. Jsou alespoň uchráněni od dopravního ruchu, který tuší z nedaleké dálnice. Ještě nedávno se také údajně

přely správy silnic dvou sousedních krajů, která by vlastně měla údržbu mostů zajišťovat. Nehlásila se žádná. Dnes již je prý rozhodnuto a jejich správcem je Správa a údržba silnic Královéhradeckého kraje. Ale možná to ani neví a je to také dobře. Až se to doví, kdo ví, zda do zúženého profilu nepostaví závoru a nebude čekat, až jarní velká voda most odnese. Pamětník je dnes součástí Chlumce nad Cidlinou, společná obec by však vyčkávat neměla.

-ijv-

Odnese ho příští jaro velká voda, nebo spolyká koroze?

Cizí slova v češtině

Šrapnel

V květnu jsme oslavili výročí konce 2. světové války v Evropě, konec dunění dělostřelby...

Začnu několika údaji z historie dělostřelectví. První dělostřelci používali jako střelivo kámen, později se jako účinnější projevilo železo, především tvarované do koulí. Dalším stupněm pokroku v oboru zabíjení na dálku byl granát, dělostřelecká střelba, která po dopadu na zem explodovala. Ještě účinnější však byly takzvané kartáče. Riegrův slovník naučný popisuje dělostřelecké kartáče těmito slovy: „Plechová nádobka cylindrické tvárnosti naplněná sekaným železem nebo kousky litiny, zvaná kartáč. Ten po vystřelení se rozpukne sypal zkázonosnou nádivku svou do řad nepřátelských.“

Ke granátům a kartáčům dospěl vývoj dělostřelectví ve druhé polovině 18. století. Ale podle názoru jednoho britského důstojníka, který jako dvacetiletý trávil v roce 1781

vojenskou službu v gibraltarské pevnosti obložené Španěly, byly jak granáty, tak kartáče neekonomické. Spočítal, že britská děla vypálila dva tisíce ran a zabila pouhých šestadvacet Španělů.

A tak se rozhodl, že s tím něco udělá. Byl to nadšenec, pokusy konal na vlastní náklady a kromě toho byl šikovný. Podařilo se mu spojit vlastnost granátu a kartáče. Dutý granát naplnil olovenými kuličkami a volně sypaným střelným prachem a tím vyrobil střelu, která po dopadu explodovala. Teprve tehdy se náplň se značnou razancí začala rozlézat poměrně daleko do okolí. A zabíjet.

Poprvé byly tyto střely užity v roce 1804 při ostřelování nizozemské kolonie Surinam. Užívají se samozřejmě vylepšené dodnes.

Proč se tomuto kříženci granátu a kartáče říká **šrapnel**? Protože ten britský důstojník, který v gibraltarské pevnosti vymyslel novou střelu, se jmenoval **Henry Shrapnel**. Slovo **šrapnel** tedy patří do poměrně velké skupiny slov, kterým si sama pro sebe říká slova - pomníky, protože vznikla z příjmení existujících osob na jejich počest. Do této skupiny patří například slova diesel, sendvič, rentgen, drezina, flobertka, forbes, pralinka, žiletka, paragon a mnoho dalších.

Permanová

Český červený kříž

Letos uplynulo **90 let** od vzniku první samostatné národní společnosti Červeného kříže na našem území - **Československého červeného kříže (ČSČK)**.

Vznik samostatné republiky v říjnu 1918 znamenal také nutnost ustavit národní společnost mladého státu. Do té doby působil na našem území Vlastenecký pomocný spolek pro Království české, založený již roku 1868, pocho-pitelně součást Rakouské společnosti Červeného kříže. Představa, že by se tento spolek automaticky stal národní společností Červeného kříže v Republice československé, která deklarovala zpretrhání všech pout - reálných i domnělých - se vším rakouským, byla zcela nemyslitelná. Proto se iniciativa k založení čs. národní společnosti Červeného kříže zrodila mimo dosavadní struktury Červeného kříže.

Po třech měsících od vzniku Republiky československé dospěly snahy o ustanovení ČSČK do finále - jak je všeobecně známo, proběhla 1. 2. 1919 přípravná schůzka sociálních a zdravotních pracovníků v Obecním domě v Praze, odkud vzešel oficiální návrh na ustanovení ČSČK i návrh na jeho předsedkyni, který byl adresován hlavě státu. Prezident T. G. Masaryk svým rozhodnutím ze dne **6. února 1919** vyslovil s ustanovením ČSČK souhlas a jmenoval do jeho čela Alici Masarykovou (na obrázku), svou dceru. Je vhodné zdůraznit, že nešlo o pouhé formální obsazení funkce předsedy, jak by se snad na první pohled mohlo zdát (dcera hlavy státu), ale že Alice Masaryková měla v té době již rozsáhlé zkušenosti ze sociální práce. Stala se tak první a jedinou předsedkyní ČSČK mezi světovými válkami a ČSČK se doslova stal jejím životem, kterému věnovala naprosto vše.

ČSČK měl, jako organizace nového státu, velkou podporu obyvatelstva. Do jeho řad se přirozeně zapojili řadoví členové Vlasteneckého pomocného spolku, a tak mohl ČSČK navázat i na zkušenosti svého předchůdce. ČSČK se řadil k velmi úspěšným národním společnostem Evropy a jeho aktivity v sociální oblasti, zdravotní výchově, školení obyvatelstva i přípravě profesionálních

zdravotnických pracovníků či práce s dětmi a mladými byly mezinárodně oceňovány.

V období mezi dvěma světovými válkami v mnoha případech ČSČK nahrazoval nedostatky státní zdravotní správy a doplňoval ji. Zprostředkoval styk rodin se zajatci, pomáhal uprchlíkům a zapojoval se do asanačních a profylaktických akcí proti epidemiím v prvních letech po první světové válce. Budoval zdravotní ústavy a dětské prázdninové osady, zřizoval poradny pro matky s dětmi, ambulatoria, jesle, útulky rodiček, sirotčince, žákovské domovy, útulky pro starce, apod. Organizoval také dopravní zdravotní službu, posílal nemocné do ústavů, pomáhal při živelných pohromách, rozvíjel zdravotnickou osvětu. V roce 1920 převzal ČSČK do své správy ošetrovatelskou školu a současně prováděl i výchovu tzv. samaritánů.

Hospodářská krize na počátku 30. let 20. století posunula do popředí opět charitativní programy. ČSČK organizoval vyvažování polévek, pořádal různé ošacovací akce, zajišťoval otop sociálně slabým rodinám v zimních měsících, rozděloval potraviny mezi obyvatelstvo v nejchudších okresech, poskytoval i finanční sociální podpory. ČSČK pomáhal i do zahraničí (např. poskytl v březnu 1922 celkem 32 vagónů šatstva a potravin pro hladovějící obyvatele ruské Samary). Dorost ČSČK

byl v roce 1936 počtem svých členů na 2. místě v Evropě a na 4. místě ve světě - měl 840 000 členů.

Po německé okupaci a vytvoření protektorátu Čechy a Morava byl ČSČK 5. srpna 1940 rozpuštěn, veškerý majetek ústředí, ale i místních spolků ČSČK, byl zabaven (odhad materiálních škod byl stanoven na 170 milionů předválečných korun). I když bylo mnoho funkcionářů a členů ČSČK zatčeno, vězněno koncentračních táborech a řada z nich popravena, ti, kteří zůstali na svobodě, se aktivně zapojovali do odbojové činnosti, zachraňovali vězně z transportů a pochodů smrti, pomáhali v oblastech postižených bombardováním, při likvidaci epidemie skvrnitého tyfu v Terezíně, při Květnovém povstání v Praze, ale i na dalších místech. Velmi aktivně pracovala také organizace ČSČK v zahraničí, ustavená v září 1940.

V prvních letech po druhé světové válce pokračoval ČSČK v duchu tradic první republiky. Obnovil přípravu ošetrovatel a samaritánů i dopravní zdravotní službu. Obrovský úkol čekal Pátrací služba ČSČK, která byla zaplavena tisíci žádostmi po nezvěstných. Obnovena byla i tradice Mírových slavností Červeného kříže, z nichž vznikl Světový den Červeného kříže.

Značný kus práce odvedl také dorost ČSČK, který připravil akce na školách - „Zdravotní tříletka na školách“, „Mládež sobě republice“, „Týden dětské radosti“, „Dětem více kalorií“, „Dětem více ovoce“ či „Kakao a rohlíky pro 20 % školní mládeže“. Vrcholu svého rozkvětu dosáhl dorost ČSČK v roce 1949, kdy sdružoval 1 400 000 členů. Představovalo to tedy více než 11 % obyvatelstva ČSR a řadilo nás to po USA na 2. místo na světě.

Únorový politický převrat v roce 1948 znamenal významné změny i v činnosti ČSČK. Organizace Červeného kříže u nás ztratila svou samostatnost a nezávislost, v zájmu přežití se musela odklonit od sedmi principů mezinárodního hnutí Červeného kříže a Červeného půlměsíce, byla zařazena mezi společenské organizace. Svou samostatnost ztratil rovněž dorost ČSČK, který byl násilně zařazen do jednotné Pionýr-

ské organizace a ČSM. Ukončena musela být rovněž tradice Mírových slavností Červeného kříže.

Přes ztížené podmínky odváděl ČSČK v letech 1949-1989 mnoho prospěšné práce pro potřebné. Z jeho činnosti sice vymizely některé tradiční charitativní činnosti, ale byly nahrazeny jinými. Stát sice převzal péči o zdraví lidu, sociální zabezpečení, osvětu, výchovu a kulturu, ale ČSČK jeho činnost v řadě případů úspěšně doplňoval.

Náročné úkoly začal plnit ČSČK v dobrovolném dárcovství krve (od roku 1960 v bezpříspěvkovém dárcovství krve), v zajišťování dobrovolných zdravotnických a sociálních potřeb. ČSČK vytváří Stanice první pomoci, zdravotnické hlídky, zdravotnické družiny, hlídky mladých zdravotníků i zájmové zdravotnické kroužky, školi dobrovolné sestry, mladé zdravotníky lidové hygieny. Zaměřuje se na školení obyvatelstva v první pomoci. Rozvíjí se doplňková ošetrovatelská a pečovatelská služba v rodinách, ČSČK aktivně pomáhá při celostátním očkování proti dětské obrně, pořádá letní dětské tábory pro zdravotně oslabené děti, organizuje Vodní záchrannou službu. Pořádají se studijní střediska pro děti a mládež, zdravotně výchovné hry pro děti v mateřských a základních školách, poskytují se desítky humanitárních pomoci do zahraničí.

Politické a společenské změny v závěru roku 1989 umožnily ČSČK návrat k nezávislosti a samostatnosti, ale i k některým charitativním činnostem. ČSČK se navrácí k důslednému dodržování sedmi základních principů mezinárodního hnutí Červeného kříže. V březnu 1992 byl Federálním shromážděním schválen nový zákon o ochraně znaku a názvu Červeného kříže (na jehož základě byla Červenému kříži vrácena malá část dříve mu patřících objektů a nemovitostí - v ČR bylo takto vráceno 12 objektů). V roce 1991 se stává zvláštní složkou Českého červeného kříže Mládež ČČK.

V souvislosti se vznikem československé federace došlo ke změně i v ČSČK. Od 1. 1. 1993 se ČSČK rozdělil a ke dni 5. 6. 1993 se jeho část na území ČR transformovala v Český červený kříž (ČČK).

Český červený kříž nadále plní úkoly v bezpříspěvkovém dárcovství krve, ve výuce a poskytování první pomoci, v sociální oblasti, pořádá ozdravné rekondiční pobyty pro zdravotně postižené děti. Zřizuje střediska sociálních služeb, geriatrická centra, stravovny pro důchodce a bezdomovce, ošacovací střediska, sociální domy s bezbariérovými byty pro staré a invalidní občany, stacionáře pro zdravotně oslabené dě-

ti, byty pro osamělé matky. Organizuje domácí ošetrovatelskou péči, v některých regionech provozuje opět zdravotní dopravní službu. Je zřizovatelem řady nestátních zdravotnických zařízení. K plnění úkolů v mimořádných situacích vytváří síť Humanitárních jednotek ČČK. Dále provozuje Pátrací službu ČČK, poskytuje humanitární pomoci do zahraničí. Zabývá se také šířením znalostí mezinárodního humanitárního práva a humanitárních principů.

Velmi dobře obstál Český červený kříž při katastrofálních povodních na Moravě v roce 1997, kdy celkový rozsah pomoci přesáhl 600 milionů korun. Poskytl materiální pomoc cca 9 000 tun materiálu, přímou finanční pomoc pro 15 200 rodin, finanční pomoc k obnově bydlení 923 rodinám. ČČK vybudoval 7 domů s pečovatelskou službou v postižených oblastech. I při rozsáhlých povodních roku 2002 poskytoval ČČK humanitární pomoc a v rámci projektů obnovy vystavěl či opravil přes osmdesát objektů v rozsahu přes 330 milionů Kč.

Mládež ČČK pomáhá při výuce první pomoci dětí mládeže, realizuje projekty k prevenci šíření HIV/AIDS, průvodcovskou službu Help trans, organizuje zájmovou činnost dětí.

Kolektivními členy ČČK se postupně stávají Vodní záchranná služba ČČK, Horská služba ČR, Svaz záchranných brigád kynologů, Skalní záchranná služba CHKO Broumovsko, Speleologická záchranná služba a Česká unie námořního jachtingu.

ČČK označit jako humanitární občanské sdružení působící na celém území České republiky. Působí zejména v oblasti humanitární, sociální a zdravotní.

V současné době má ČČK celkem 64 tisíc členů a dobrovolníků.

Mezinárodním výborem Červeného kříže byl ČČK uznán 25. 10. 1993 za člena Mezinárodní federace červeného kříže a Červeného půlměsíce.

čerpáno: www.cervenykruz.eu

Inzerce

Sádová roku 1866 aneb „u Králového Hradce, lítají tam kule prudce“

Každým rokem v červnu si připomínáme jednu z nejstrašnějších válek v dějinách lidstva, která trvala sice jen pět týdnů, ale přinesla tolik lidských obětí, že vzhledem k délce trvání konfliktu zřejmě nenajdeme obdobu.

Válka se z největší části odehrála ve východních a severních Čechách. Podíváme-li se na mapu, do Sádové od Chlumce je to nedaleko. Zaujaly mne příjezdějí Mercedesy, ze kterých se pomalu vysouvali naši západní sousedé, aby svým malým vnukům ukázali památku na bojiště. Byla to jedna z mála válek, ve které prustí Němci zvítězili.

Jak to vlastně začalo: Ruský car Alexandr I. se po vítězství nad Napoleonem pokládal za bohem předurčené-

ho, aby se významně podílel na osudu celé Evropy. Proto v září 1815 předložil rakouskému císaři Františkovi I. manifest, podle něhož si oba panovníci, spolu s pruským králem Friedrichem Vilémem III. budou vzájemně bratry. „Ve jménu Nesvětější Trojice“ tak vznikla Svatá aliance chránící uspořádání Evropy před všemi revolučními a politickými úklady.

Svatá aliance, která měla dohlížet na evropskou rovnováhu sil, vzala brzy za své. Nový císař František Josef I., který po smrti knížete Schwarzenberga převzal veškeré státní záležitosti do svých rukou, začal úřadovat...

Nejdříve se neuvážene zbavil podpory Ruska. Prusové tím dostali jasný

signál, že můžou pomýšlet na aktivnější politiku, která by zbavila německý spolek rakouského poručíkování. Příležitost, na kterou Prusko čekalo. V korunovační řeči roku 1861, už jako král Vilém I. označil za jednu z vládních priorit vybudování silného vojska. Předsedou vlády se stal Otto von Bismark, který prosazoval názor, že Prusko si nezávislost na Rakousku musí vybojovat válkou.

Prusko mělo k dispozici vysoce mobilní armádu, která všechny ostatní armády převyšovala vysokou kompetentností generálního štábu, mimořádnou kázní a palebnou silou.

Sebevědomím sršící rakouský dvůr odmítal vzít na vědomí, že jeho mezi-

národní a vnitřní situace se rok od roku zhoršuje. Prusko naopak posilovalo vědomí utužující se jednoty. Jeho průmysl mohutněl a dále měl jistotu, že uražené Rusko nechá Rakušany na holičkách. Uspořádání světa, které mělo být nastolené na věky, se začalo drobit...

Rakouským diplomatům nezůstaly pruské přípravy na válku utajeny a dvůr na ně reagoval svoláním spolkového sněmu na 1. června 1866. Rakousko na spolkovém sněmu ve Frankfurtu vyzvalo k mobilizaci proti pruské rozpínavosti.

Zatímco Rakousko mobilizovalo, pruská armáda jednala. Hlavním dějištěm válečných operací se staly, jako mnohokrát v minulosti, české země, na něž zaútočily tři pruské armády.

Síly obou stran byly sice zhruba vyrovnané, pruské oddíly se však na místa bojů přesouvaly po železnici, zatímco rakouské se trmácely pěšky. Pruské spojení zajišťoval polní telegraf, kdežto Rakušanům museli stačit jízdní kuryři. Prusové měli modernější pušky, které se už nabíjely zezadu, kvalitnější děla a velitelský sbor. Rakouský vrchní velitel Ludwig von Benedek měl jen chatrné poněti o vedení moderní války, a dokonce vůbec neznal operační prostor.

Plány na papíře vypadaly skvěle, kováčnická armáda měla čítat 400 tis. mužů, avšak razantní pruský postup je okamžitě rozmetal. V několika prudkých bitvách Prusové zničili první sledy obránců a 3. července stanula obě vojska proti sobě poblíž Hradce Krá-

lové. Přes vyrovnané síly dostali Rakušané tvrdou lekci.

Před naprostým masakrem je uchránily jen dvě okolnosti: prudký útok zpomalila průtrž mračen a v dešti selhalo telegrafické spojení.

Rakouské ztráty činily přes 45 tis. mužů. Katastrofálně rychlá porážka rázem degradovala Rakousko na mocnost druhého řádu.

Prušáci vedeni císařem Vilémem I. a Bismarkem se vrátili z Čech s tučnou kořistí zpátky domů.

Jindřich Celler

DOPLŇOVAČKA
Rozluštění ze str. 31:
JIRÁSKOVA

Milé dívky, dámy, paní a babičky

neříkejte, že vám doma nikdo nepřál 8. března k MDŽ (slaví se od r. 1910), nezapírejte, že k vám nikdo nepřišel s kytkou na Den matek!

Vadí - nevadí?

ALE, vzaly jsme si své chlapy do brovolně? Nebo, odešly jste od nich v dobrém a v přátelství? Narodilo se nám děti, kolik jsme chtěly? Všechno záleželo na nás, nebo ne?

Dnes si přečtete, jak se žilo ženám dávno a dávno. Bude to pravdivý historický obraz života dívek a žen, které žily ve 13. století.

Naše královna se narodila 1. září 1288 jako dcera polského krále Přemysla Velkopolského a jeho švédské manželky, která dala dceři jméno Richenda (pravděpodobně ženská podoba jména k Richardovi).

Sotva pětiletá ztratila princezna matku, kterou její manžel v záchvatu vášně surově zabil. Když i on se stal obětí úkladné vraždy, osiřela sedmiletá Richenza docela. Žila pak se svou macechou Markétou Braniborskou z milosti u jejich příbuzných v Německu. Tam byla v dětských letech zasnoubena mladíckému Otovi Braniborskému, synu

nadějného správce České země po smrti krále Přemysla Otakara II. Malý snoubenec zemřel ještě jako dítě.

O jakém životě asi snilo dvanáctileté děvče, když bylo rozhodnutím polské šlechty provdáno za českého krále Václava II.?

Král Václav II., syn Přemysla Otakara, zabitého zradou na Moravském poli, byl se svou matkou Kunhutou vězněn. A zůstal ve vězení i po matčině osvobození. Teprve v máji 1283 přijíždí mladícký dvanáctiletý panovník do Prahy. Příjezd nového panovníka přemyslovského rodu představoval naději klidu a rozkvětu.

Václav po prodělaných letech věznění byl útlý, citlivý, dobromyslný, ale snadno popudlivý. Ve vězení se mu nedostávalo vzdělání, neuměl číst, psát, ale byl ochoten učit se. Obklopil se moudrými rádci a naučil se i latinsky a německy. První manželkou krále Václava byla Jitka, dcera Rudolfa Habsburského, ale ta zemřela v roce 1297. Novou ženou se mu stala o sedmáct let mladší princezna Richenza. S králem Václavem žily ještě tři jeho děti, které byly téměř stejného stáří jako Richenza. Syn Václav byl jen o rok mladší a dce-

ra Eliška o čtyři léta. Hned od prvního setkání se v těchto mladičkových ženách zažehla nenávist, která je provázela celým dalším životem. (Nedivme se, obě dívky se setkaly v době puberty a obě stály o královu náklonnost - pozn. red.)

Richenza, kterou v Čechách nazývali Rejčka, přijala nové jméno Alžběta-Eliška. Manželství Elišky-Rejčky netrvalo dlouho. Několik dnů po narození dcerky (asi 21. června 1305) její muž Václav umírá na součotiny. Bylo mu teprve 34 let. A byla ho jistě škoda.

Nástupcem na královský trůn byl samozřejmě králův syn Václav. Byl to šestnáctiletý mladík nadaný krásným tělem, dobrým srdcem a výtečnými dary ducha. Byl však náladový a rozmářílý. Nevládl dlouho, již 4. srpna 1306 byl úkladně zavražděn. Jím vymřel rod Přemyslovců po meči. Nikdy nebylo objasněno, kdo byl vrahem, ani kdo tuto akci zinscenoval.

Provdlali tedy mladičkou vdovu Elišku-Rejčku za také již ovdovělého čtyřiatřicetiletého Rudolfa. Ten Rejčku velmi miloval, určil jí plat 20 tisíc hřiven stříbra z kutnohorské urby (urbura - královský důchod, desátek z dolů). Toto šťastné manželství bylo v krátké

Inzerce

době přerušeno Rudolfovou smrtí. Zemřel na úpalici v roce 1307.

Rejčka, kdysi královna česká a polská, nyní dvojnásobná vdova, mohla se cítit volnou a svobodnou. Mimo věna, kterými ji manželé obdarili, a to jsou

výnosy z měst Chrudim, Vysoké Mýto, Polička, Jaroměř a Hradec a příjem 20 tisíc hřiven urby ji učinily bohatou a nezávislou. V té době se jí rádcem stává pan Jindřich z Lipé, moravský šlechtic. Po nástupu Jana Lucemburského na

královský trůn v roce 1310 vymohl pro Rejčku královská potvrzení zápisů Václava II. a Rudolfa na její věnná města. (pokračování v dalším čísle CHL) Použito historických materiálů z www.denik.cz. AV

Peníze, peníze, peníze... aneb jak to s penězi vlastně začalo

V současné době, v době celosvětové hospodářské krize, slovo „peníze“ skloňujeme snad ve všech pádech. Každodenně s nimi přichází do styku každý z nás. Ale jak to vlastně všechno začalo? Pojďme se podívat trochu do historie.

Už od nepaměti existovala mezi lidmi potřeba směny zboží. Nejjednodušším způsobem byla směna jednoho zboží za zboží druhé, a to ve stejné hodnotě. Tento způsob byl ale značně neefektivní, protože bylo vždy potřeba najít člověka, který vlastnil věc, kterou potřebujete, a naopak on potřeboval právě vaše zboží. Postupem času tak bylo jisté, že bude nutné nalézt prostředky směny.

Cesta k podobě peněz, tak jak je známe dnes, byla ale poměrně dlouhá a platidel se v historii využívala celá řada. Výměnný obchod zboží za zboží přestal obchodníky uspokojovat a byl vyvinut tzv. všeobecný ekvivalent, kam patřily komodity, které byly ve společnosti velmi cenné, proto nebylo složité vyměnit je za jiný druh zboží. Mezi ně můžeme zařadit například kožešiny, dobytek, slonovinu, obilí či sůl. Jejich konkrétní podobu určovala lokalita, ve které se obchodovalo. Nevýhodou těchto ekvivalentů byla jejich těžká dělitelnost, skladovatelnost a někdy také malá trvanlivost.

Významnou roli ve vývoji platidel získaly později kovy, a to měď, zlato a stříbro, které byly využívány k výrobě mincí. Oproti všeobecným ekvivalentům byly oblíbené pro svou trvanlivost, dokonalou dělitelnost, trvanlivost a snadnou přepravu. Tyto drahé kovy se vyskytovaly poměrně vzácně, a proto předsta-

vovaly velkou hodnotu v malém množství. Staří Egypťané si vážili více stříbra než zlata, protože ho v Egyptě bylo málo. Situace se ale změnila objevením velkých nálezů stříbra na území dnešní Latinské Ameriky. Od té doby se už nikdy hodnota stříbra nedostala nad úroveň zlata.

O vzniku prvních mincí se dá mluvit, když se za ryzost kovu a jeho správnou váhu zaručil příslušný stát či panovník a slitky byly označeny jeho výsostným znakem. První mince na našem území jsou samozřejmě spojeny s Kelti. První historicky doložené mince, které byly raženy u nás za vlády panovníka Boleslava I. někdy po roce 970, se nazývaly denáry. V roce 1300, za vlády krále Václava II., došlo k měnové reformě a do té doby různorodé denárové mince byly nahrazeny novou jednotnou mincí, pražským grošem, který lze považovat za nejznámější českou minci vůbec. Tato měnová reforma zajistila zemi stabilní minci, která se stala ve své době velmi oblíbeným platidlem po celé střední Evropě. Centrem mincoven byla Kutná Hora, díky nově objeveným nalezištím stříbra.

Pokud bychom se vydali po stopě úplně nejstarších forem mincí, našli bychom je pravděpodobně v Číně kolem roku 1000 př. n. l., kde byly z mědi a bronzů vyráběny napodobeniny mušlí. Často byly uprostřed proděravělé, aby bylo možné navléci je na provaz nebo tyč, což umožňovalo jejich snadnější přemísťování a ukládání.

Číně je rovněž přisuzováno prvenství ve výrobě prvních papírových bankovek. Jako jeden z hlavních důvodů zavedení papírových peněz v Číně byl

nedostatek mědi na ražbu mincí. Papírových peněz se tam dostalo do oběhu bez dostatečného krytí velké množství, což způsobilo růst inflace. Kolem roku 1455 bylo dokonce vydávání bankovek v Číně zakázáno.

V Evropě se první papírové bankovky objevily až v roce 1662, a to ve Švédsku, kdy je z důvodu nedostatku stříbrných mincí začala vydávat Stockholmská banka. V krátké době je začaly následovat další země, mezi které patřily Velká Británie, Francie, Rakousko a v 19. století se papírové bankovky užívaly již takřka ve většině zemí.

Za další významné období měnových reforem v Evropě patří zcela jistě konec 60. let minulého století, kdy se začaly vést první diskuse nad zavedením jednotné evropské měny. Její existence byla stvrzena politikou podepsáním tzv. Maastrichtské smlouvy dne 7. 2. 1992. Zavedení jednotné evropské měny pak prošlo několika přípravnými etapami a teprve 1. ledna 1999 začalo euro jako společná evropská měna existovat. V počátku sloužilo jako účtovací jednotka pro bezhotovostní platby, a teprve o 3 roky později se eurem začalo i platit. Postupně tak docházelo k zániku jednotlivých národních měn a jejich nahrazování eurem. Zavedení eura se stalo aktuálním tématem a předmětem častých diskusí také u nás.

Dnes je již zcela běžné své nákupy místo „fyzicky“ držných peněz hradit také bezhotovostně, a to například platebními kartami. Jejich používání se stalo velmi oblíbené, pohodlné a bezpečné. A přiznejme si, kdo z nás nevlastní alespoň jednu platební kartu?

Mgr. Milena Komárková

Itálie - La repubblica ITALIANA

Země na Apeninském poloostrově a ostrovech Středozemního moře.

Byla to jedna z prvních zemí, která nám umožnila svobodné cestování. Italové však zapomněli, že ti obyčejní Češi mají hlouběji do kapsy, bráno alespoň podle výše jakéhokoli vstupného. Nacházíme zde velké historické a kulturní památky, slunečné pláže a rozmanitou krajinu.

Díky mým kolegům z Českých drah se nám podařilo uskutečnit vlakový zájezd přes celou Itálii s průjezdem přes Rakousko. Využíváme zaměstnanecké slevy tzv. FIP a spolu s mojí ženou vyrážíme na téměř dobrodružnou cestu.

Naším domovem se na několik dní stává železniční lůžkový vagon se společnou malou kuchyňkou a značnou zásobou našeho dobrého českého piva. Jak se později ukáže, pivo nás zachránilo od toho, že jsme domů nemuseli jít pěšky.

Rozpis trasy: Praha - Linec - Benátky - Řím - Syrakusy - Palermo - Neapol - Florenzie - Vídeň - Praha.

I. zastavení: Benátky - Venezia - nadmořská výška 1 m, což způsobuje nemalé potíže se záplavami v okamžiku, když se zvedne Středozemní moře, se kterým jsou spojeny. Leží v nejsevernější zátce Jaderského moře vzdálené 4 km od pevniny, od které je odděluje železniční a silniční hráz.

Jsou postaveny na 118 ostrovech a prochází jimi 100 kanálů zvaných Rio. Ve středověku byly Benátky nejmocnější přímořskou obchodní republikou. Jádrem města vznikalo v letech 810 - 1600 našeho letopočtu, po přesunu světového obchodu na Atlantik upadají.

Mají asi 900 paláců, které je svou polohou i architekturou činí unikátním místem světového turistického ruchu.

Našel jsem zde něco úchvatného, ale zároveň bolestného, že město je v tak ubohém stavu. Tolik nádhery, ale nikde není vidět lešení ani zedníka, všichni dělají dojem, že se jich to netýká. Ve vodě plavou spousty odpadků a tím proplouvají gondoliéři s černě nalakovanými loděmi, které mi připomínají rakve. Gondoliéři mají černé šaty, jako když město umírá.

Je to jenom můj osobní dojem. Benátky jsou přesto nezapomenutelné a krásné. Rád se sem vracím.

II. zastavení: Roma - Řím

Řím byl založen v roce 753 př. n. let. Je hlavním městem Italské republiky a asi 20 km jej dělí od Tyrhenského moře. Městem protéká třetí největší řeka Tibera.

Samotné město zabírá plochu asi 1 500 km čtverečních. Ve středověku byl Řím nazýván věčným městem a na jeden a půl tisíciletí se stal středem Evropy. Zde se událo mnoho historických událostí a tady vznikla i římsko-katolická církev. Zde položil Inocent II. kolem roku 1200 základ mocenského postavení církevního státu, který v roce 1929 nahradil suverénní stát Vatikán.

Po první a hlavně po druhé svět. válce nastal rozmach a v souvislosti s ním vzrostl počet obyvatel na téměř 3 mil.

Na jihovýchodním konci Vio dei Fori Imperiali stojí jedna z nejslavnějších staveb světa, Koloseum. Tato stavba byla odjakživa symbolem velikosti Říma.

Vespasianus ho roku 72 po Kr. dal postavit do 3 poschodí a Titus ho povýšil o 4. patro.

Roku 80 po Kr. bylo Koloseum slavnostně otevřeno slavnostními 100 denními gladiátorskými zápasy. Mnohému z nás se jistě vybaví zmínka našich starých dobrých kantorů, kteří nám při hodinách dějepisu poutavě vyprávěli o událostech starého Říma.

Vražedné zápasy gladiátorů v Koloseu zakázal až císař Honorius roku 404 po Kr. Samotný Řím i jeho okolí by stálo za prozkoumání, ale spěcháme dále.

Vatikánský městský stát - Leží na pravém břehu řeky Tibery a představuje papežovo suverénní území uvnitř Říma. K Vatikánskému městskému státu patří náměstí Sv. Petra a chrám svatého Petra, Vatikán a papežské zahrady. Papežovu tělesnou stráž tvoří Švýcarská garda, která též vykonává strážní službu. Garda má 100 členů, 4 důstojníky a 23 poddůstojníků.

Vatikán má právo razit své vlastní mince, má vlastní poštu, známky, telefon a další vymoženosti tohoto století. Jsou

zde vydávány noviny, časopisy a odtud vysílá i vlastní rozhlasová stanice Radio-Vatikana. Dále vlastní železniční stanici a přístávací plochu pro helikoptéry. Vlajka je žluto-bílá se dvěma podélnými pruhy a dvěma zkříženými klíči pod papežskou korunkou.

Od západu přicházíme na velké náměstí Sv. Petra, které je dlouhé 340 m a 240 m široké a rozhodujícím způsobem umocňuje dojem nejgrandioznějšího chrámu křesťanů.

Chrám Sv. Petra byl postaven na místě starokřesťanské baziliky v roce 1506 za papeže Julia II. podle plánu Bramanta. Z lodžie nad středním vchodem uděluje při slavnostních příležitostech papež požehnání. Zázitků je ještě mnoho, můj deník ještě není zcela vyčerpan, byla by z toho samostatná kapitola.

Neapol

Náš vagon je v Římě opět připojen, a řítíme se převážně 160 km rychlostí k Neapoli. Před jakýmsi tunelem vlak náhle brzdí, brzdy u našeho vozu se zasekávají, od brzdových špalků se odděluje chvost jisker, které nám hrozí zapálit podlahu. Vše se odehrává v noci. Z okénka našeho vozu je možné na dálku pozorovat stále činný Vesuv s jeho zářícím vrcholem, což je úchvatné. Náš vagon jede plihem, jako jediný v celém vlaku má ještě staré brzdové špalky. Italové již používají brzdy kotoučové. Vše dobře dopadlo, ale v nejbližší železniční stanici nám hrozí, že budeme odpojeni.

Vlak zastavuje, přichází italská voznička, pokoušíme se vyjednávat, ale nakonec zabrala basa čs. piva. Náš vagon po delším vyjednávání může jet dál jako poslední, bez brzd.

Využíváme přestávku a vydáváme se místním vláčkem na návštěvu do Pompeji.

Pompeje - antické město ležící asi 20 km od Neapole, na úpatí Vesuvu poblíž Neapolského zálivu. Jsou velkým příkladem starořímského města a jeho kultury bydlení, zpřístupněného díky úsilí archeologů. Po I. století po Kr. se Pompeje dostaly pod nadvládu Říma. Počet obyvatel se v tomto období odhaduje na 20.000 tis.

V roce 62 po Kr. postihlo město zemětřesení a z větší části jej zničilo. Rekonstrukce města ještě nebyla hotová, když v roce 79 vybuchl Vesuv znovu a zasypal město a přilehlé vesnice až 7 m vrstvou popela a drobných pemzových kamenů. Části obyvatelstva se podařilo uprchnout, ostatní zahynuli.

Město jako když na několik století usnulo. Až v 18. stol. začaly archeologické práce, při kterých byly odkryty až 3 pětiny města. Pompeje představují neuvěřitelně moderní antické město

s kulturou bydlení v luxusních měšťanských domech, s životem na ulicích, na tržištích, lázních, divadlech a chrámech.

O této katastrofě bylo napsáno mnoho knih. Procházíme bývalým městem, prohlížíme si památky, mimo jiné i vykachlíkované koupelny. Ptám se: „Je vůbec možné, že se psalo I. stol. n. l.“

Syrakusy - náš vlak opět nabírá rychlost, míříme na Sicílii.

Pokračování snad příště.

Jindřich Celler

Inzerce

Austrálie

Jsem poněkud v rozpacích, co napsat o zemi, kam jsem se dostala a která je od mé drahé vlasti (myslím Česko) vzdálena 14 000 km. Poprvé jsem sem přiletěla v r. 1985 na pozvání syna, který tu žije od roku 1980. Na pražském letišti Ruzyně nás bylo celkem slušné stádečko a většina letěla do Sydney. Měli jsme zastávky v Aténách, Bombaji, Singapuru a Kuala Lumpuru, kde jsme přesedli na australskou linku Quantas. Při přistávání v Sydney přišli do letadla uniformovaní pracovníci letiště v parádních širokých kloboucích, krátkých kalhotkách a v podkolenkách. Let trval 25 hodin.

Bylo tehdy krásné slunečné počasí a už z letadla jsme viděli část veliké plochy Pacifiku neboli Tichého oceánu, který je největším oceánem světa. Proč ale se mu dostalo jméno Tichý, je mi záhadou, protože jeho vlny dosahují až 3 m a někdy i mnohem více, a je to tedy ráj pro surfisty. Jsou-li vlny nebezpečné, bývají v jemném písku zapíchnuty tabule se zákazem vstupu do moře. Na každé pláži je stálá záchranná služba. Je úchvatné pozorovat mohutné vlny tříštící se o vysoké pobřežní útesy.

Pláže jsou tu krásné, každá má jiný charakter. Čím blíže bydlíte u pobřeží, tím je to zdejší horko snesitelnější, protože od moře proudí stále čerstvý vítr, tzv. „sea breeze“. Ale co je absolutní gól pro všechny pláže, kde jsem kdy byla,

je to, že je vstup volný, tedy zadarmo a taky převlékací kabiny a sprchy. Životní úroveň národa se pozná podle toalet, které jsou na každém kroku, udržované v bezvadné čistotě, dostatečně zásobované papírem, všude jsou i umyvadla a někde i s mýdlem a papírovými utěrkami a elektrické osušovače.

Všechno je zde obráceně než u nás - na Vánoce je léto, děti školou povinné mají prázdniny od poloviny prosince do konce ledna a dospělí si v tuto berou dovolenou. Jaro začíná 1. září, podzim v březnu, zima v červnu. Za velkou zimu se zde považuje teplota + 6 až + 8 stupňů C. Mimochodem, děti zde chodí do školy od 5 let a nosí uniformy, což se mi líbí a je to praktické.

Převážná většina stromů i keřů je zde stále zelená, tedy evergreeny. Jsou to různé palmy, mohutné fikusy, banánovníky, eukalypty, z jehličnanů norfoltské jedle, borovice, pinie a další. Z kvetoucích keřů čínské růže, oleandry, filodendrony, ibisek a květy jako strelicie, azalky, amarylis, klívie - ostatní ani neumím pojmenovat, které lze vidět na každé předzahrádce nebo na dvoře.

Co mi dodnes dělá potíže, je to, že se zde jezdí vlevo. I potěch letech, co do Austrálie lítám, mám-li přejít přes vozovku, otáčím hlavu na obě strany, abych si uvědomila, kde jsem, zda v Austrálii nebo v Evropě. Taký se občas hmu k volantu, protože tady sedí šofér na pravé straně, u nás na levé. Největší zmatky

mívám na křižovatkách, kdy si myslím, že při zatáčení do někoho narazíme.

Protože si potrpím na vitamíny, uváděla mne zpočátku zdejší záplava ovoce, zvláště toho exotického a zeleniny do vytržení. Dnes je téměř všechno dostupné i v zemích za bývalou železnou oponou a taky se hodně cestuje, takže je těžko uvádět nějaká porovnání, ale přesto obchody se zeleninou jsou zde velmi dobře zásobeny širokým sortimentem čerstvého ovoce a zeleniny a můžou sloužit jako pastva pro oči.

Co je podstatně dražší než u nás, je soukromé lékařské ošetření a léky, když člověk nechce čekat na státní lékařské zabezpečení. Také řemeslnické práce všeho druhu. Osobně mohu mluvit o kadeřnictví a pedikúře. Tedy zavolat si elektrikáře, instalatéra, malíře a další je záležitost poměrně nákladná, ale za to se nedávají žádné tuzéry nebo občerstvení.

Rozhodnutí opustit vlast a zůstat natrvalo v cizině je věc velmi individuální. Velmi záleží na tom, je-li člověk mladý a jaký má motiv. Jak je známo, starý strom se těžko přesazuje. Nepřišla jsem za prací, ale jako návštěvník. Kdo nemá pracovní povolení, vystavuje se nebezpečí přísného trestu a velké pokuty. Ne každý mladý chce zůstat. Někdo je domased, ale na druhé straně se někdo narodí s botami z toulavého telete. Podstatná věc je ovládnutí jazyka. Od mládí jsem slýchala, kolik řečí člověk umí, tolikrát je člověkem. Když jsem přišla do Sydney poprvé v roce 1985, odvážela jsem si do-

mů jako cennou devízu výrok jedné návštěvy na mou adresu: ještě neviděli babičku z Česka, která mluví anglicky. A to je australská angličtina odlišná od té, co se učíme v Evropě a kterou se mluví v Americe.

Přátelé rodiny mého syna se stali i mými přáteli, či už mluvili česky, slovensky nebo anglicky. Pokud tu mluvíte anglicky, byť i kostrbatě, tak to okolí kvituje s uznáním.

Synovi byla zde uznána bratislavská technika, odbor elektronika. Na toto mohl navázat další studium a postgraduoval potom na zdejších univerzitách ještě dvakrát. Ihned po emigraci, když šel v r. 1980 na první pohovor kvůli zaměstnání, byla jeho angličtina ještě nedostatečná, a tak odpovídal na každou otázku pouze yes. Ale byl přijat a opravoval elektronická zařízení podle schémat, která jsou ve stejné řeči na celém světě... Ale už v průběhu studia na jedné ze zdejších univerzit mu přišla nabídka vyššího uplatnění. Nako-

nec se dostal k větší americké firmě, kde pracoval na navigační elektronice. Dnes pracuje v informační technologii pro změnu u firmy francouzské.

Taky je zde v Sydney sokolovna. Lze tam vidět cvičící mládež i dospělé a zhlédnout mnoho dobrých programů. Sokol Sydney vydává dvojměsíčník Sokolský Věstník, který má vysokou úroveň a je možné si ho objednat kamkoliv do zámoří. České spolky fungují v mnoha městech po celé Austrálii.

Jako návštěvník jsem měla možnost zhlédnout mnohé, co z časových důvodů zaměstnaný nebo studující neuvidí. Budova opery v Sydney je velmi zvláštní, připomíná velkou mušli. Je postavena v areálu hlavního přístavu na výspě do moře a mohu se pochlubit, že jsem měla štěstí vyslechnout tam krásné koncerty a vidět operní představení. Nezapomenutelná je procházka kolem opery, pohled na oblouk Přístavního mostu a plující lodě. Skupiny lidí, co se odváží - samozřejmě, že s průvodcem a při-

vázání na laně - jít po velikém oblouku mostu, vypadají jako mravenci. To vše doplňuje zvuk šplouchajícího moře a šum křídel racků.

Kostelů je zde mnoho, chci se však zmínit o římsko-katolické katedrále St. Marys, která je vystavena v novogotickém slohu (jako většina kostelů zde). Zaujal mě její osud, který je podobný osudu Národního divadla v Praze, tedy naší zlaté kapličky. V 19. století vyhořela. Začátkem 20. století uspořádali věřící sbírku druhou a po vystavení byla katedrála ve dvacátých letech minulého století vysvěcena.

Za mých mladých let jsme měli všechno zakázané, za Protektorátu nebylo úniku a od Vítězného února v roce 1948 se to opakovalo pod jiným vedením až do roku 1989. Naděje v roce 1968 byly tvrdě potlačeny. Dnes je svět otevřen všem, kteří touží poznat cizí kraje a vyzkoušet své schopnosti. Těm přeji dobrý vítr do plachet.

M. Hrušková

Inzerce

CHYSTÁTE SE NA DLOUHOU CESTU NA DOVOLENOU?

Mnohým z vás se vybaví loňská dovolená, kdy jste první dny u moře měli dolní končetiny (nohy) tak oteklé, že jste nemohli nazout boty. A vzpomínáte si, jak vás během delší cesty autem, autobusem nebo letadlem do zahraničí bolely nohy?

Pokud máte tuto nepříjemnou zkušenost, pak jste se již setkali s projevy žilní nedostatečnosti. Jde o poměrně běžnou civilizační chorobu, při které žíly dolních končetin nedokážou dostatečně rychle odvádět krev z nohou zpět k srdci. Část krve se proto hromadí v končetinách, kde způsobuje otoky, bolest nebo pocit tíhy - „olověné nohy“.

Cestování může tyto projevy podstatným způsobem zhoršit. Běžná cesta totiž představuje dlouhodobé strnulé sezení se svěšenými končetinami, často v omezeném prostoru (např. při cestování v letadle či autobusu na velkou vzdálenost). V důsledku zemské přitažlivosti dochází k většímu hromadění krve v dolních končetinách. Tím, že jsme v klidu, dochází navíc k oslabení funkce tzv. svalové pumpy, která při chůzi podporuje návrat krve k srdci. Proudění krve také zhoršuje ohnutí v kolenou a tříselech, kde okolní tkáň tlačí na žíly.

Důsledkem jsou oteklé kotníky a lýtka. Pokud jste navíc vystaveni i dalším rizikovým faktorům (kouření, obezita, hormonální léčba, některé jiné závažné nemoci nebo vrozené dispozice - zejména opakované žilní trombózy u blízkých příbuzných), pak jste ohroženi tvorbou trombů - krevních sraženin ve zpomaleně protékající žilní krvi. Bolest a otok končetiny se pak výrazně prohlubují. Někdy se krevní sraženina v žilách dolní končetiny uvolní a rychle „dopluje“ přes pravou polovinu srdce do větvi plicní tepny. Dochází tak k plicní embolii, která postiženého přímo ohrožuje na životě. Plicní embolie v důsledku cestování není nijak častá. Přesto se občas takové případy vyskytují. Zejména u cestujících během dálkových přeletů v důsledku stísněného prostředí v letadle.

Během každé cesty na velké vzdálenosti bychom se tedy měli snažit předejít zhoršení projevů žilní nedostatečnosti a omezit rizika vzniku žilní trombózy a plicní embolie.

Co mám udělat PŘED plánovanou dlouhou cestou?

1. Poradte se se svým ošetřujícím lékařem, zda nepotřebujete **léky, které zlepšují odtok žilní krve z končetin a snižují tvorbu otoků** a bolest dolních končetin (takzvaná **venotonika**).
2. Pokud máte křečové žíly, jste starší 35 let nebo jste již v minulosti prodělali zánět žil, pak se poradte se svým lékařem o vhodnosti použití **kompresivních** (elastických) **punčoch**. Měli byste si je nasadit minimálně po dobu cesty a případně čekání na letišti.
3. Pokud jste již v minulosti prodělali zánět žil, nebo vám bylo stanoveno vyšší riziko trombózy či plicní embolie,

pak byste měli konzultovat s vaším lékařem některá další opatření, jako například **použití léků snižujících sklon ke srážení krve**.

4. Na cestu zvolte **vzdušné oblečení**, nejlépe **z přírodních materiálů**, které by mělo být volné a nemělo by vás nikde škrtit.
5. Neobouvejte si na cestu těsné boty, které by vás tlačily. Vezměte si s sebou vzdušné přezůvky, do kterých se můžete během cesty přezout a udělat si tak pohodlí.
6. Pozor! I let na krátkou vzdálenost může být rizikový. Vyžádejte si v letadle místo, kde je dostatek prostoru na nohy. Máte-li možnost, volte spoj ve večerních nebo ranních hodinách mimo nejteplejší období dne.

Co mám dělat BĚHEM dlouhé cesty?

1. Během cesty se opakovaně pohybujte. Alespoň jednou za každé 2 hodiny cesty se dle možností **protáhněte a projděte**.

Inzerce

2. Účinné je **pravidelné cvičení nohama (i vsedě)** - opakovaně ohýbejte a narovnávejte nohy v kolenou, kružíte kotníky, skrčujte prsty.

3. **Dodržujte pitný režim** - 1,5 až 2 litry tekutin pomohou

snížit hustotu krve a tím i sklon k jejímu srážení. Vyhněte se ovšem tvrdému alkoholu a kávě.

Přetištěno z časopisu
Zdravý život

BRAMBORY

(pokračování)

V dubnovém čísle Chlumeckých listů jsme vás seznámili s historií brambor. Dnes napíšeme několik prověřených „bramborových“ rad. Jsou to tentokrát i vaše rady.

Brambory jsou pro nás nadmíru užitečnou plodinou. Jsou důležitým zdrojem škrobu, mají ho něco přes 20 %. Proto nás sytí a jsou dobrým zdrojem svalové a růstové energie. Z rostlinných bílkovin jsou nejhodnotnější a výborně se doplňují bílkovinami živočišnými, zvláště mléčnými. Předností brambor je i hodnotný obsah nerostných látek, zejména draslíku. V zimních měsících, vedle kyselého zelí, jsou jedním z nejdůležitějších zdrojů vitamínu C, který se v nich uchovává i po účelném vaření. Tak půl kilogramu brambor nás zásobí téměř polovinou toho množství vitamínu C, který potřebujeme přijmout v potravě, abychom předešli únavě a posílili organismus proti infekcím.

Naše lidová strava se vyznačuje chutnými bramborovými jídly. (V dobrých kuchařkách jich napočítáte až padesát!)

Při přípravě těchto pokrmů nutno dbát, abychom brambory neochudili o živiny, které jsou významné svou biologickou hodnotou. Moderní výživa věnuje velkou pozornost bramborám, které stejně jako zelenina mají být kupovány pokud možno čerstvé, čerstvě připravené a čerstvě podávány. Dobrá chuť a hodnota pokrmů závisí na tom, jaký druh brambor si zvolíte, jak je uskladníte a ošetříte, jak a zda je správně připravíte. Při sebemenší hni-

lobě bramboru nevykrajujeme, ale celou vyhodíme.

A nyní pár rad:

1. Měli bychom vědět, že klíčící brambory se připravují na období růstu, a nikoli na váš talíř. Klíčky obsahují solanin, který je mírným jedem. (Ani zvířatům brambory nevaříme s klíčky.)
2. Moudré hospodyňky vědí, že do Vánoc je dobré vařit brambory ve slupce - vitamín C je totiž těsně pod slupkou - a po Vánocích je skoro nutné vařit brambory oloupané.
3. Pokud neznáme hodnocení brambor (A, B, C) a tím i jejich vařivost, víme, že brambory vařené ve slupce můžeme osolit hned a brambory oloupané raději solíme těsně před ukončením varu (aby se nerozvařily).
4. Může se stát, že vám brambory namrznou a jsou po uvaření nasládlé. Můžeme si i bramborům odpomoci. V místnosti s teplotou kolem 15 °C ponechme postižené brambory po několik dnů větrat. Pak při vaření měníme několikrát vodu (teplou za teplou!) a přidáme lžičku octa. Pak na nich nic nepozná ani zvláště mlsný jazyček.
5. Pokud máte možnost vařit brambory ve vývaru připraveném na polévku, budou moc chutné.
6. Vůni i chuť vylepšíte i tím, když do vaření brambor přidáte celou snítku celerové natě a pochopitelně i kmín. Vařenou nať můžete pak použít na ozdobu brambor již na talíři.

7. Rychleji než obvykle se brambory uvaří v tlakovém hrnci, ale také když k nim přidáme lžici tuku nebo sklenku piva. (Proti gustu není must!)
 8. Opékáte-li brambory na pánci, můžete je obalit v hrubé mouce. Získají na vzhledu i na chuti. (Jsou ale více kalorické.)

Pokud budete v létě péci brambory na ohni - v popelu, dbejte důsledně na to, aby to byl popel ze zdravého dřeva, bez příměsí papírů, igelitu a jiných odpadků (jsou karcinogenní!!)

A na závěr ještě jednoduchý a dobrý předpis na slaný závin:

80 dkg vařených brambor (raději z minulého dne), 1 dkg soli, 1-2 vejce, 10 dkg krupice, 20 dkg hrubé mouky, 2 lžice octa.

Dobře zpracované těsto rozválíme na placku tvaru obdélníku, tu posypeme na másle lehce osmaženou strouhankou (z žemlí) - asi 4 dkg, osmaženou cibulkou a nakrájeným uzeným masem nebo kvalitním salámem (asi 20 dkg). Obdélník pevně stočíme v závin, namočíme čistý ubrousek ve vodě, vyždímáme, závin do něho zatočíme a na obou stranách volně zavážeme. Závin dáme vařit do osolené vroucí vody ve větším kastrolu, aby se nezlomil. Vaříme 30 minut. Z vařeného závínu opatrně odstraníme ubrousek a závin nakrájíme ostrým nožem na plátky. Na talíři posypeme osmaženou strouhankou, pokropíme rozpuštěným máslem.

Ať se vám závin podaří. Dobrou chuť!

Pozn.: Nenechávejte těsto dlouho stát, řídne.

AV

CHLUMECKÉ LISTY • Periodikum - 12x ročně • Číslo 6, vydáno 25. června 2009 • Náklad 1050 ks • Vydává Město Chlumeck nad Cidlinou, Klicperovo nám. 64/I, IČO: 00268861 pod registrační značkou MK ČR E 11410 • Místo vydání - Chlumeck nad Cidlinou • Řídí redakční rada • Vytiskl TNM Print, s.r.o., Poděbrady • Příspěvky nejsou honorovány a nevracejí se • Příspěvky zasílejte **psané na stroji ob řádek** nebo **v digitální formě (na disketě)** na adresu: Městský úřad - správní odbor, 503 51 Chlumeck nad Cidlinou, telefon 495 703 891 nebo **elektronickou poštou** na adresu: chlisty@seznam.cz • Názory vyjádřené v článkách se nemusí shodovat s názorem redakce a vydavatele • Foto na první straně obálky Ant. Fibigr • **Uzávěrka příštího čísla 2. 7. 2009**

Narozené děti s trvalým bydlištěm v Chlumci n. C.

Adam Fiferna
Viktorie Hladíková

Kryštof Holan
Tadeáš Kardoš

Josef Mrázek
František Netík

Odešli z našich řad

Jan Tuček
Zdeněk Hataš

77 let
83 let

Za evidenci obyvatel: **I. Fölklová**

Sňatky uzavřené na zámku Karlova koruna

16. 5. 2009

Michal Tejmar
Alena Burianová

Lety
Kolín

23. 5. 2009

Pavel Budiš
Dita Koldrová

Třemošnice
Pardubice

22. 5. 2009

Radek Kraus
Romana Křížková

Hradec Králové
Roztoky

Jiří Bubeník
Simona Chlupová

Volárna
Kolín

Sňatek uzavřený na zámecké zahradě

22. 5. 2009

Roman Štěpánek
Kateřina Sotonová

Kratonohy
Hradec Králové

Sňatek uzavřený v zámecké oranžerii

23. 5. 2009

Martin Tobišek
Zdeňka Lukášová

Hradec Králové
Hradec Králové

Za matriku **I. Uchytlová**

Výročí narození - červenec 2009

80 let

Paní **Božena Myšková** nar. 11. 7. 1929
Rooseveltova 523, Chlumec nad Cidlinou

Jubilantce srdečně blahopřejeme.

Za správní odbor: **Mgr. Zdena Valentová**

Děkujeme pohřebnictví služby Netík,
všem přátelům a známým, kteří se přišli rozloučit
s panem **Mgr. Jiřím VESELÝM**.
Za slova útěchy děkuje zarmoucená rodina.

FOTOREPORTÁŽ Z NAŠEHO REGIONU

Protože stále není dokončena dálnice do Hradce Králové a těžká kamionová doprava projíždí přes Nové Město, protestovali místní občané půlhodinovým přerušením dopravy

Pokračuje rekonstrukce druhé poloviny
Žižkovy ulice

Na bývalém dětském hřišti vyrůstá nová budova
Občanského centra

Vandalové stále ničí lavičky v parku u školy
a v zámecké zahradě.
Děvčata, tak se na lavičkách nesedí!

foto Antonín Fibigr